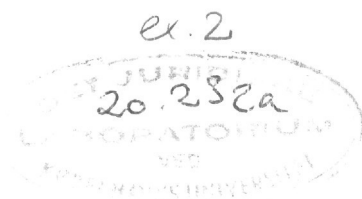

UDDANNELSEN AF DET VÆRNEPLIGTIGE PERSONEL I CIVILFORSVARET UDEN FOR CIVILFORSVARSKORPSET

Betænkning afgivet af det af
Indenrigsministeren den 21. maj 1973
nedsatte udvalg

BETÆNKNING NR. 745

1975

ISBN 87 503 1750 4

Statens trykningskontor
In 14-129-bet.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kapitel I	Indledning..	5
Kapitel II	§ 31-ordningens historiske udvikling ..	8
Kapitel III	Tilvejebringelse af civilforsvarspersonel i nogle andre lande ..	11
Kapitel IV	Udskrivning af de § 31-værnepligtige..	14
Kapitel V	Den nuværende § 31-ordnings tilrettelæggelse og administration..	19
Kapitel VI	Den nuværende meniguddannelse af § 31-værnepligtige .	23
Kapitel VII	Analyser af opgavesæt og personelbehov i den kommunale hjælpetjeneste ..	28
Kapitel VIII	Henvendelser og udtalelser om § 31-uddannelsen	40
Kapitel IX	Udvalgets overvejelser om den nuværende § 31-uddannelses struktur ..	44
Kapitel X	En nærmere beskrivelse af udvalgets forslag om formålet, strukturen og indholdet af den fremtidige § 31-uddannelse ..	51
Kapitel XI	Tilvejebringelse og uddannelse af befalingsmænd til det kommunale civilforsvar ..	59
Bilag 1	Udtalelse vedr. Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 354 af 28/7-70 om hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige til tjeneste i civilforsvaret ..	63
Bilag 2	Oversigt over uddannelsesfaciliteter i det lokale civilforsvar ..	64
Bilag 3	Oversigt over i hvilke kommuner, der er gennemført et samvirke med hensyn til fælles uddannelse af § 31-værnepligtige ..	67
Bilag 4	Udtalelse om hvilke konsekvenser der måtte være forbundet med at henlægge den i civilforsvarslovens § 31 nævnte grunduddannelse til til samtlige eller en del af korpsets kaserner ..	68

Bilag 5	Pen.3umplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til redningstjeneste, brandtjeneste og signaltjeneste under kasernemæssige forhold	69
Bilag 6	Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til redningstjeneste, brandtjeneste og signaltjeneste under den fortsatte uddannelse i CF-områderne.	72
Bilag 7	Lektionsplan for 1. vedligeholdelsesøvelse med værnepligtigt mandskab i redningstjeneste og brandtjeneste . . .	74
Bilag 8	Oversigt over personel i den kommunale hjælpetjeneste	75
Bilag 9	Udtalelse vedrørende Civilforsvarsstyrelsens indstilling om stående bemyndigelse for lokale myndigheder til indkaldelse af § 31-værnepligtige til indsats i stormflodsberedskabet	76
Bilag 10	Udtalelse vedrørende indholdet af en introduktions-skrivelse til værnepligtige, der indkaldes til § 31-tjeneste.	77
Bilag 11	Udtalelse vedrørende fortolkning af civilforsvarslovens § 31, stk. 4	78
Bilag 12	Udtalelse om offentliggørelse af "Retningslinier for uddannelse m. v. af værnepligtige i civilforsvaret uden for CF-korpset "....._____	79

KAPITEL I

Indledning

Ved skrivelse af 21. maj 1973 nedsatte indenrigsministeren "Udvalget vedrørende uddannelsen af det værnepligtige personel i civilforsvaret uden for CF-korpset".

Udvalget fik følgende kommissorium:

Det påhviler udvalget at overveje spørgsmålet om eventuel ændring af uddannelsen af det værnepligtige personel i civilforsvaret, der aftjener værnepligten i medfør af bestemmelserne i § 31, stk. 3-5, i lov om civilforsvaret, jfr. lovbekendtgørelse nr. 122 af 1. april 1962, på grundlag af en analyse af de opgaver, som dette personel skal varetage. Udvalget skal herunder overveje, om der måtte være behov for en ændring dels af den indbyrdes relation mellem grunduddannelse og den fortsatte uddannelse, dels af reglerne for befalingsmandsuddannelsen.

I forbindelse med udvalgets overvejelser kan udvalget foranledige gennemført forsøg med ændret tilrettelæggelse af uddannelsen.

Til formand for udvalget beskikkedes amtmand N. Elkær-Hansen.

Til medlemmer beskikkedes:

Som repræsentant for de kommunale myndigheder:

Borgmester Herman Jensen, Middelfart

Kommunaldirektør Kaj Mortensen, Assens

Fra uddannelses- og undervisningsområdet:

Lærer Hans Jørgen Pedersen, Vejle

Fra Civilforsvarsstyrelsen:

Korpschef I. A. Brask Thomsen

Kontorchef F. Trosbjerg

Som repræsentant for Foreningen af Civilforsvarsledere i Danmark:

Civilforsvarsleder Bjarne Riis-Nielsen

Som repræsentanter for de § 31-værnepligtige:

Poul Alfred Poulsen, Bedsted Lø

Torben Peter Christiansen, Holte

Kolonnechef N.F. Holm og ekspeditionssekretær Birte Elmquist, begge Civilforsvarsstyrelsen, beskikkedes som sekretærer for udvalget.

Som udgangspunkt for udvalgets arbejde er uddannelsesbestemmelser og retningslinier, der er udsendt af Civilforsvarsstyrelsen indtil 31. december 1974 gennemgået. Endvidere er indhentet skriftligt materiale fra udlandet til belysning af civilforsvarets organisation i andre lande.

Udvalget har ved besøg på CF-kasernen i Padborg og Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev overværet en del af den kasernemæssige uddannelse af de menige § 31-værnepligtige og de § 31-værnepligtige gruppeførerelever og har ved samme lejlighed drøftet uddannelsen med de værnepligtige og de to etablissemeters befalingsmænd.

Udvalget har under sit arbejde afgivet udtalelser i forskellige sager, der er forelagt det af Indenrigsministeriet og Civilforsvarsstyrelsen.

Der henvises herom til de senere kapitler.

I det følgende skal kort refereres indholdet af betænkningens øvrige 10 kapitler:

I kapitel II er der en kortfattet beskrivelse af udviklingen inden for det værnepligtige personelberedskab fra lov nr. 180 af 29. april 1938 om beskyttelse af civilbeholdningen mod følgerne af luftangreb indtil den nuværende hjemmel blev indsat i § 31 i civilforsvarsloven af 1962.

Kapitel III giver en kortfattet beskrivelse af hjælpetjenestens organisation i Norge, Sverige og Vesttyskland, hvilke ordninger kommer de danske nærmest.

De § 31-værnepligtiges tilvejebringelse samt aldersmæssige og uddannelsesmæssige sammensætning er nærmere beskrevet i kapitel IV. Det er heri påvist, at den tidligere sammensætning af det § 31-værnepligtige mandskab har medført visse vanskeligheder af klimamæssig og diciplinær karakter, dels under kaserneuddannelsen og dels på grund af den ret sene alder, hvori disse værnepligtige afvikler den fortsatte lokale uddannelse. Da de § 31-værnepligtiges kvalifikationer i fremtiden må påregnes at være væsentlig bedre på grund af den store værnepligtsmasse, der efter den nye indkaldelsespraksis i forsvaret er til rådighed ved udtagning af § 31 -værnepligtige, har udvalget ikke fundet anledning til at stille forslag om ændrede udskrivningsregler.

Kapitel V indeholder en beskrivelse af den nuværende § 31-ordnings tilrettelæggelse og administration. Kapitlet indeholder tillige en omtale af de øvelsesanlæg og andre uddannelsesfaciliteter, der er til rådighed for § 31-uddannelsen.

Den nuværende meniguddannelse af § 31-værnepligtige er beskrevet i kapitel VI med angivelse af såvel mål som indhold for bide den samlede uddannelse og de tre fag, hvori der i øjeblikket uddannes.

Kapitel VII indeholder udvalgets redegørelse for dets undersøgelse og analyse af opgavesæt og personelbehov i den kommunale hjælpetjeneste, som danner grundlaget for vurderingen af, hvilken uddannelse, de § 31-værnepligtige bør gennemgå.

Kapitel VIII giver en gennemgang af de henvendelser og udtalelser om § 31-uddannelsen, der har været fremsat i den forløbne tid. Det drejer sig både om forslag, der er blevet fremsat i form af artikler i dagspressen eller fagpressen, og om henvendelser, som ministeriet eller Civilforsvarsstyrelsen har modtaget fra enkeltpersoner med eller uden tilknytning til civilforsvaret. Forslagene omhandler såvel større og mindre gennemgribende omlægninger af § 31-uddannelsens struktur og indhold som ændringer i administrationen.

I kapitel IX redegøres for udvalgets overvejelser om ændringer i den nuværende § 31-uddannelsesstruktur.

Udvalget har inden for de rammer, der er afstukket for § 31-værnepligten gennemgået mulige strukturer og anbefaler på grundlag heraf og under hensyntagen til ønsker fra repræsentanter for det kommunale civilforsvar en struktur, der muliggør en fleksibel anvendelse af det kaserneuddannede personel.

Udvalgets forslag om formål, struktur og indhold af en fremtidig meniguddannelse af § 31-værnepligtige følger i kapitel X.

Kapitel XI omhandler udvalgets forslag til den fremtidige befalingsmandsuddannelse inden for § 31-ordningen, hvorefter den nuværende befalingsmandsuddannelse skal ophøre, og det kommunale civilforsvars befalingsmænd fremtidig rekrutteres ved en overførsel af mandskab fra CF-korpset.

De af udvalget fremsatte forslag til strukturændringer vil i sig selv ikke medføre øgede udgifter eller krav om flere befalingsmænd.

Forslaget om ophævelse af uddannelsen af § 31-værnepligtige befalingsmænd vil dog medføre besparelser ved selve uddannelsen, men vil på den anden side medføre udgifter i forbindelse med anvendelse af korpsværnepligtige.

Endelig må anføres, at forudsætningen for en effektiv § 31-uddannelse stiller krav om tilvejebringelse af fornødent materiel og øvelsesfaciliteter. Der vil dog her være mulighed for ved samarbejde mellem flere kommuner at opnå visse besparelser.

KAPITEL II

§ 31-ordningens historiske udvikling

Under behandlingen i Rigsdagen af lov nr. 180 af 29. april 1938 om beskyttelse af civilbefolkningen mod følgerne af luftangreb blev der fra politisk side givet udtryk **for** tvivl med hensyn til forsvarligheden af som oprindeligt foreslået at basere luftværnets lokale hjælpetjeneste udelukkende på frivilligt mandskab. Der blev derfor i loven givet bemyndigelse til at anvende værnepligtige i civilbeskyttelsestjenesten.

Ifølge den senere lov nr. 336 af 25. juni 1940 om civilbeskyttelsestjeneste m.v. påhvilede det værnepligtige, der ikke var indkaldt til aftjening af værnepligt (frinumre) samt personer, der på en session blev erklæret for stedse uskikkede til al krigstjeneste (kasserede), men hvis helbredstilstand ikke var til hinder herfor, at deltage i civilbeskyttelsestjeneste.

Med hjemmel i denne lov blev der i krigsårene indkaldt i alt ca. 50.000 mand, fortrinsvis til tjeneste i de daværende luftbeskyttelsesområder (den såkaldte CB-tjeneste), for et mindre antals vedkommende til tjeneste inden for de af Statens civile Luftværn i 1941 oprettede udrykningskolonner (CBU).

Det mandskab, der indkaldtes til CB-tjeneste blev uddannet på 14 dages heldagsgrundskoler fælles for samtlige CB-pligtige med efterfølgende specialuddannelse, der afholdtes ved de respektive tjenestegrene. Grundskolen afholdtes normalt i det område, hvor det indkaldte mandskab skulle forrette tjeneste og uddannelsen varetoges af politiet. De CB-pligtige var som hovedregel ikke kasereret, men boede i uddannelsestiden hjemme.

Ved krigens afslutning afvikledes CB-tjenesten inden for luftbeskyttelsesområderne, medens indkaldelserne til CBU-kolonnerne fortsattes. Ved civilforsvarsloven af 1. april 1949 erstattedes CBU-kolonnerne af CF-korpset, hvortil værnepligtige udskrives og indkaldes jævnsidigt med mandskabet til de militære værn, jfr., civilforsvarslovens § 9. Der gennemførtes samtidig i lovens § 7, stk. 2, en ordning, hvorefter ældre årgange af CF-korpset med indenrigsministerens bemyndigelse kunne stilles til rådighed for civilforsvarets lokale hjælpetjeneste. Der var således oåde i 1940-lovens regler og i civilforsvarslovens § 7, stk. 2, hjemmel til at anvende værnepligtigt personel i den kommunale hjælpetjeneste, men disse bestemmelser blev ikke dengang bragt i anvendelse, idet hjælpetjenesten udelukkende blev rekrutteret ad frivillighedens vej. Indførelsen af en almindelig civilforsvarspligt i henhold til civilforsvarslovens § 29, der med lovens undtagelser omfatter enhver her i landet bosat person inden for aldersklasserne fra 16-65 år blev heller ikke anvendt, da denne civilforsvarspligt altid kun er tænkt anvendt under omfattende katastrofesituationer.

Efterhånden måtte Civilforsvarsstyrelsen imidlertid gøre den erfaring,

at det trods talrige hvervekampagner ikke var muligt at tilvejebringe og fastholde frivillige i tilstrækkeligt antal til at varetage opgaverne inden for det lokale civilforsvar. Da dette derfor var i fare for at blive alvorligt svækket, godkendte Indenrigsministeriet i 1959 at anvende bestemmelsen i civilforsvarslovens § 7, stk. 2, og stille enkelte af CF-korpssets ældre årgange til rådighed for CF-områderne. Der blev på denne måde i årene 1960-62 overført i alt ca. 5.000 ældre CF-korpsværnepligtige til det kommunale civilforsvar. Dette kontingent tilgodeså imidlertid kun en mindre del af behovet for personel, og det blev derfor besluttet at udskrive værnepligtigt mandskab til supplerende af de frivillige styrker og § 7-værnepligtige. I stedet for at ændre 1940-loven blev dennes regler med enkelte ændringer af praktiske grunde indarbejdet i civilforsvarsloven af 1962, og det er i denne lovs § 31, at hjemmelen i dag findes til udskrivning af værnepligtigt personel til det lokale civilforsvar.

Udover de værnepligtige, som ifølge 1940-loven kunne indkaldes til tjeneste i civilforsvaret (frinumre og kasserede), blev der tilvejebragt hjemmel i 1962-loven til at indkalde sådanne værnepligtige, der er udskrevet som egnede til hjemmeværnet, men som ikke er blevet bestemt til indkaldelse hertil eller frivilligt har påtaget sig mødepligt herved. Herudover blev der i lovens § 32 åbnet adgang til også at overføre ældre årgange af forsvarets værnepligtige til tjeneste i civilforsvaret.

De endelige regler for personellet's rekruttering, uddannelse og tjeneste m.v. fastsattes af indenrigsministeren i december måned 1964 med udsendelse af Retningslinier for uddannelse m.v. af værnepligtige i civilforsvaret uden for CF-korpsset, jfr. civilforsvarslovens § 31, stk. 6.

De § 31-værnepligtige kan herefter indkaldes til en grunduddannelse, der omfatter indtil 200 timer. Under denne uddannelse vil de kunne indkvarteres under kasernemæssige forhold. Efter grunduddannelsen gennemgår de værnepligtige en fortsat uddannelse, der ikke må medføre pligtig tjeneste ud over 50 timer om året i to år, og som så vidt muligt foregår uden for normal arbejdstid. Herudover kan de værnepligtige genindkaldes til lejlighedsvis mønstre og øvelser af kortere varighed.

Den 29. april 1963 gav de første 150 værnepligtige, der indkaldtes ifølge civilforsvarslovens § 31, møde på CF-kasernerne i Sæby og Karsemose i Nordsjælland til påbegyndelse af 1 måneds kaserneuddannelse.

Der er pr. 31. december 1974 uddannet i alt 26145 § 31-værnepligtige. Uddannelsen er foregået på de to nævnte kaserner, der senere afløstes af CF-kasernen i Middelfart og derefter af CF-kasernen i Padborg, som nu vil blive afløst af de tre jyske CF-korpskaserner.

Ved lovændringen i 1962 blev der også tilvejebragt hjemmel til blandt det værnepligtige mandskab at udtage egnede til en videregående befalingsmandsuddannelse.

Ved tilrettelæggelsen af denne uddannelse var det oprindeligt Civilforsvarsstyrelsens tanke, at befalingsmændene ikke alene skulle være i stand til at virke som ledere under indsats i krig, men også skulle kunne virke som instruktører i den fredsmæssige opbygning af det kommunale civilforsvar. Civilforsvarsstyrelsen tilstræbte derfor en ordning, hvorefter befalingsmandsuddannelsen og instruktøruddannelsen var sammenfaldende.

I praksis viste det sig imidlertid, at det ikke i løbet af den ene måned, der er afsat til gruppeføreruddannelse, var muligt at uddanne gruppefører-

eleverne både til førere og instruktører. Den fredsmæssige uddannelse af frivillige og § 31-mandskab blev derfor fortsat gennemført af specialuddannede instruktører, medens de værnepligtige gruppeføreres opgaver med hensyn til det værnepligtige mandskab er indskrænket til som holdleder at føre gruppen.

De første gruppeførerelever blev indkaldt til Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev, hvor uddannelsen af værnepligtige gruppeførere også foregår i dag. Uddannelsen har i tidsrummet fra 1966-1972 været gennemført på gruppeførerskolen i Hobro.

KAPITEL III

Tilvejebringelse af civilforsvarspersonel i nogle andre lande

I betænkning nr. 677 afgivet af det af indenrigsministeren den 30. november 1970 nedsatte udvalg vedrørende intensivering af værnepligtiges uddannelse i CF-korpset er givet en oversigt over civilforsvarets organisation i en række andre lande.

Det fremgår heraf, at bestemmelserne om opbygning, etablering m.v. af civilforsvar varierer i en sådan grad fra land til land, at der næppe med rimelighed kan foretages direkte sammenligninger mellem udenlandsk og dansk civilforsvar.

Udvalget har derfor kun fundet anledning til at gengive tilgængelige oplysninger om hjælpetjenestens organisation i vore nabolande Norge, Sverige og Vesttyskland, hvilke ordninger kommer de danske nærmest.

Norge

Det norske civilforsvar er en statslig, civil og ubevæbnet hjælpeorganisation. Centralt ledes civilforsvaret af "Direktoratet for civilt beredskab", som igen er underlagt "Det kongelige justits- og politidepartement". Civilforsvarets formål er at redde menneskeliv og materielle værdier i krig og ved katastrofer i fred.

Både kvinder og mænd bliver indkaldt til tjeneste. Tjenestepligten i fredstid varierer noget fra tjenestegrenen til tjenestegrenen. Tjenestetiden udnyttes til oplæring og øvelser.

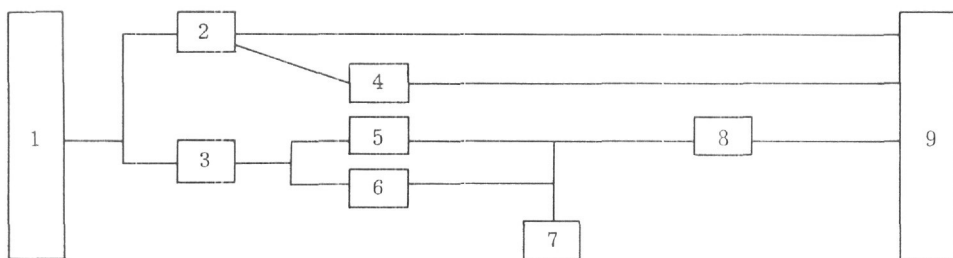
På baggrund af civil og militær foruddannelse placeres den enkelte enten som befalingsmand eller som menig/specialist i følgende tjenestegrene:

Brandtjeneste, redningstjeneste, sanitetstjeneste, signaltjeneste, ordens- og trafikreguleringstjeneste, forsyningstjeneste og ABC-tjeneste.

De fleste kommer til brand-, rednings- eller sanitetstjenesten. Kvinder placeres specielt i signal- eller sanitetstjenesten.

Hovedparten af mændene har tidligere forrettet tjeneste i det norske forsvær.

Uddannelsessystemet fremgår af omstående diagram:

1 Fordelingsmøde	(2-3 timer)
2 Grundopplæring af
mandskab/specialister	(2 uger)
3 Grundopplæring af
befalingsmandsaspiranter	(2 uger)
4 Specialistkurser	(1 uge)
5 Gruppeførerkursus	(2 uger)
6 Delingsførerkursus	(2 uger)
7 Enhedsførerkursus	(2-3 uger)
8 Befalingsmandsøvelse	(20 timer
hvert 3. år)
9 Afdelingsøvelse	(20 timer
hvert 3. år)

Sverige

Det svenske civilforsvar er administrativt henlagt under "Försvarsdepartementet", dog under fuld bibeholdelse af dets civile karakter. Dets opgave er i krig at beskytte befolkningen og materielle værdier mod skader som følge af fjendtlige angreb samt at redde overlevende ved sådanne angreb. Civilforsvarets hjælpetjenestes virksomhed består i at redde indespærrede og nødstedte mennesker samt at give tilskadekomne en første behandling og derefter transport til sygehus.

Rekruttering af personel bygger på civilforsvarspligten, som påhviler enhver svensk mand og kvinde fra det 16. til det 65. år bortset fra personer, der har mødepligt ved de militære værn.

Personellet omfatter især følgende kategorier:

- mænd, som ikke længere er militært værnepligtige, eller som er blevet fritaget for værnepligt
- værnepligtige, som har fået udsættelse med tjenesten i forsvaret for at gøre tjeneste i civilforsvaret i en mobiliseringssituation
- kvinder, som ikke har forsørgerpligt eller hvis børn er fyldt 16 år.

Af personelstyrken på ca. 200.000 er 155.000 tidligere militære værnepligtige og 30.000 kvinder. Fra forsvaret er endvidere overført ca. 200 reserveofficerer og 550 underofficerer.

I den lokale hjælpetjeneste placeres befalingsmænd og menige i følgende tjenestegrene:

Stabs- og signaltjenesten, redningstjenesten, brandtjenesten, sanitets-, ambulance- og hospitalstjenesten, AC-sporetjenesten og bevogtningstjenesten.

Uddannelsestiden varierer fra 30 til 80 dage for delingsførere og højere befalingsmænd, medens gruppeførere har indtil 15 dages uddannelse. Mand-skabsuddannelsen - der kun omfatter et fagområde - varierer fra 35 til 60 timer.

Herudover deltager personalet i øvelser af i alt 60 timers varighed i løbet af hver efterfølgende tre-års periode.

Uddannelsessystemet er tilrettelagt med en central skole for højere befalingsmænd samt tre store feltskoler, hvor uddannelse af øvrige befalingsmænd og visse dele af mandskabet finder sted.

Øvrigt mandskab uddannes ved de civilforsvarsanlæg, som findes i en række len.

Vesttyskland

I Vesttyskland sorterer civilforsvaret under Indenrigsministeriet. Hjælpetjenesten er i det væsentlige baseret på en lov om et udvidet katastrofeberedskab, som omfatter indsats ved katastrofer såvel i fred som i krig. På grund af de frivillige organisationers særlige art og omfang, er det disse, der er grundpillerne i hjælpetjenesten. Brandtjenestens enheder opstilles således af de frivillige brandværns organisation, der alene tæller ca. 800.000 mand. Rednings- og rydningstjenesten opstilles af organisationen "Technisches Hilfswerk", der har talrige afdelinger spredt over forbundsrepublikken. Endelig er det de store samaritterorganisationer, Tysk Røde Kors, Johanniter Unfall-Hilfe og Malteser Hilfsdienst m.fl., der varetager ambulance- og sanitetstjenesten.

De nævnte hjælpeorganisationer har alle egne skoler og anlæg, hvor uddannelse af befalingsmænd og specialister gennemføres.

KAPITEL IV

Udskrivning af de § 31-værnepligtige

Ifølge civilforsvarslovens § 31 kan der til tjeneste i civilforsvaret bortset fra CF-korpset anvendes følgende grupper af værnepligtigt personel:

- a. Værnepligtige, der er erklæret for tjenstdygtige, men som ikke er blevet bestemt til indkaldelse til forsvaret eller CF-korpset (frinumre)
- b. Værnepligtige, der er udskrevet som egnede til Hjemmeværnet, men som hverken er blevet bestemt til indkaldelse hertil eller frivilligt har påtaget sig mødepligt herved og som af forsvarsministeren overføres til tjeneste i civilforsvaret (B:Hv)
- c. Værnepligtige, som er erklæret for stedse uskikkede til al tjeneste i forsvaret, herunder Hjemmeværnet og CF-korpset, men hvis helbreds-tilstand ikke er til hinder for, at de deltager i tjeneste i civilforsvaret (TU:CB).

De § 31 -værnepligtiges fysiske kvalifikationer vil som følge af disse udtagelsesbestemmelser altid være ringere end forsvarets og CF-korpsets værnepligtige. § 31-værnepligtige af gruppe a er værnepligtige, der er blevet overtagne, efter at forsvaret og CF-korpset har udtaget deres mandskab, og § 31-værnepligtige af grupperne b og c er erklæret uegnet til almindelig forsvarstjeneste.

Værnepligtiges fysiske kvalifikationer udtrykkes i det såkaldte FOUSHIP-system:

Med henblik på en graduering af det værnepligtige mandskab fastsætter sessionen - med hjemmel i § 9 i kongelig anordning af 24. januar 1963 - under anvendelse af det i det følgende omtalte klassificeringssystem (FOUSHIP-system) for hver af de bedømte værnepligtige en talkode, som angiver hans målelige fysiske og psykiske kvalifikationer.

Der gives de værnepligtige en karakter fra nul (laveste) til fem (højeste) i hver af følgende "kvaliteter":

- F: Der. samlede vurdering af den værnepligtiges fysik,
- O: Overekstremiteter,
- U: Underekstremiteter,
- S: Syn,
- H: Hørelse,
- I : Intelligens,
- P: Psyke, (denne kvalitet bedømmes ikke af sessionen for tiden).

De enkelte karakterer sammendrages herefter til i alt 12 FOUSHIP-grupper med hver sin betegnelse for tallet 1-12.

De § 31-værnepligtige af gruppe a har hidtil været henført til en af grupperne 10-12 (hovedgruppe d), der er den laveste gruppe og hvortil der henføres værnepligtige, der anses for at opfylde de krav, der stilles ved udskrivning af betinget tjenstdygtige.

Værnepligtige med vedtegning B:Hv og TU:CB har så lave karakterer, at de ikke placeres i FOUSHIP-grupperne, men blot får vedtegning 00.

De § 31-værnepligtiges ringere fysiske kvaliteter har betydet nogen vanskeligheder under afviklingen af tjenesten. Det har hovedsagelig været værnepligtige af gruppe b og c, som har måttet opgive tjenesten, fordi det viste sig, at de helbredsskader, som gjorde dem uegnet til almindelig forsvarstjeneste, også hindrer dem i at honorere de store fysiske krav, der stilles til personellet i brand- og redningstjenesten. Det har derfor altid været civilforsvarets ønske at få flest mulige værnepligtige af gruppe a til § 31-tjenesten, men opfyldelsen af dette ønske afhænger af den aktuelle værnepligtsituation.

Tabel I viser en oversigt over fordelingen af § 31-værnepligtige i grupperne a-c i årene 1962-1974.

Tabel I: Fordelingen af § 31-værnepligtige i grupperne a-c i årene 1962-74

Session	§ 31, stk.1.a. "frinumre"	§ 31, stk.1.b. B:Hv	§ 31, stk.1.c. TU:CB	Ialt	Ind- kaldt
1962	0	490	1766	2256	0
1963	0	469	1568	2037	834
1964	1503	313	1331	3147	1968
1965	2815	325	715	3855	3082
			(560) x)		
1966	3739	1452	(1636) x)	5191	3381
1967	1596	415	616	2627	3435
			(513) x)		
1968	265	300	1158	1723	3144
1969	350	223	1022	1595	2249
1970	0	283	1114	1397	1729
1971	0	248	1092	1340	1635
1972	0	274	1033	1307	1459
1973	2726	207	590	3463	1844
1974	2380	126	521	3027	2279

x) Værnepligtige, der fritoges på grund af det store antal frinumre.

Stigning i antallet af frinumre i årene 1964-68 skyldtes krigstidens store fødselsårge, og den store tilgang af frinumre siden 1973 er forårsaget af forsvarrets ændrede indkaldelsespraksis, der i betydelig grad nedsatte antal-

let af indkaldte værnepligtige; til forsvaret. Ifølge prognoserne vil der i de kommende år kunne regnes med et stort antal frinumre årligt til rådighed for § 31-tjenesten. Af økonomiske årsager regner Civilforsvarsstyrelsen kun med at kunne indkalde ca. 2140 mand årligt **til** uddannelse, medens resten - sammen med B:HVerne og TU:CBerne - tænkes udskrevet som *en* mobiliseringsreserve for det lokale civilforsvar, der i en krigssituation kan indkalde dem til tjeneste.

De værnepligtiges alder og civile uddannelse

Tabel II viser en oversigt over aldersfordelingen for de § 31-værnepligtige, der mødte til kaserneuddannelse i 1974 fordelt på de enkelte hold.

Tabel II: Aldersfordelingen af de § 31-værnepligtige,
der mødte ved CF-kaserne Padborg i 1974

Fødeår	Hold 1	Hold 2	Hold 3	Hold 4	Hold 5	Hold 6	Hold 7	Hold 8	Hold 9	Hold 10	Årsopg.
1943	0	3	1	1	0	3	1	0	0	0	9
1944	1	0	0	0	0	3	1	2	1	1	9
1945	2	0	6	1	2	5	2	0	0	0	18
1946	2	5	1	2	5	12	14	2	2	2	47
1947	4	9	12	8	6	19	22	6	1	9	96
1948	4	9	11	9	6	23	21	11	2	7	103
1949	4	12	8	8	5	27	21	12	3	11	111
1950	9	7	13	8	6	17	21	11	4	4	100
1951	19	20	25	11	7	17	21	16	13	4	153
1952	55	57	37	54	30	21	18	20	50	12	354
1953	115	102	35	57	49	38	30	44	62	44	576
1954	43	36	47	41	119	31	44	55	54	109	579
1955	0	0	0	0	0	2	0	3	0	1	6
	258	260	196	200	235	218	216	182	192	204	2161

I tabel III er de fremmødte værnepligtige rubriceret i procentvis fordeling på de respektive aldersgrupper.

Tabel III: Den procentvise aldersfordeling af de § 31-værnepligtige, som mødte ved CF-kaserne Padborg i 1974

Under 20 år	0,3 %
20-21 år	53,5 %
22-23 år	23,6 %
24-25 år	10,1 %
26-27 år	9,0 %
over 27 år	3,5 %
	100,0 %

Blandt de fremmødte værnepligtige var over halvdelen i aldersgruppen 18-21 år, medens ca. 22 % var 24 år eller derover.

Af praktiske grunde har udvalget ikke kunnet tilvejebringe en oversigt over aldersfordelingen for de § 31-værnepligtige ved deres fremmøde til den fortsatte lokale uddannelse.

Ifølge retningslinierne for § 31-uddannelsen skal den fortsatte uddannelse i almindelighed påbegyndes i kalenderhalvåret efter, at de pågældende er hjemsendt fra kaserneuddannelsen, d.v.s., at en oversigt over aldersfordelingen for de § 31-værnepligtige i lokaluddannelsen skulle vise et-tre år ældre værnepligtige, afhængig af på hvilket uddannelsesniveau undersøgelsen foretages.

I praksis er det imidlertid kun en del af de værnepligtige, der når at møde inden for det første halvår efter kaserneuddannelsen. De § 31-værnepligtige tildeles det lokale civilforsvar efter bopælskriterier og i mange mindre civilforsvarsområder er det på grund af de relativt få værnepligtige, der tildeles området, kun muligt at gennemføre en årlig uddannelse. Også de værnepligtiges egne personlige forhold kan medføre, at den lokale uddannelse udsættes.

I tabel IV er vist den procentvise fordeling for de forskellige civile uddannelser hos de værnepligtige, der mødte til kaserneuddannelse i 1974. Der er her tale om den civile uddannelse, som de værnepligtige selv oplyste at være i besiddelse af ved fremmødet og uddannelserne er delt op i de af Militær psykologisk Tjeneste anvendte ni grupper. Som retningslinier for grupperne kan følgende anføres:

- UDD 1: 7. klasse
- UDD 2: 8. klasse
- UDD 3: 9. -10. klasse
- UDD 4: Læringleuddannelse
- UDD 5: Teknisk forberedelseseksamen
- UDD 6: Realeksamen, Udvidet teknisk forberedelseseksamen
- UDD 7: Lærereksamen, Teknikumuddannelse, HF
- UDD 8: Studentereksamen
- UDD 9: Akademisk uddannelse

Tabel IV: Den procentvise fordeling af de § 31-værnepligtige, der mødte på CF-kasernen i Padborg i 1974, på de forskellige civile uddannelser (UDD 1 - UDD 9).

UDD	Samtlige hold i 1974
UDD 1	6,1 %
UDD 2	6,0 %
UDD 3	9,8 %
UDD 4	32,5 %
UDD 5	2,8 %
UDD 6	20,6 %
UDD 7	4,9 %
UDD 8	11,7 %
UDD 9	5,6 %
	100,0 %

En stor del af de værnepligtige (ca. 33 %) møder med en lærlingeuddannelse (UDE¹ 4), og der er også en hel del af de værnepligtige (ca. 23 %), der har en egentlig "boglig" uddannelse (UDD 7, 8 og 9). Det er et gennemgående træk, at der på holdene 6 og 7 møder et betydeligt større antal studenter end på de øvrige hold. Dette skyldes, at de pågældende værnepligtige benytter læreanstaltens sommerferie til at afvikle kaserneuddannelsen. Dette har medført nogle klimamæssige vanskeligheder og diciplinære problemer på disse sommerhold, da disse værnepligtige er vanskeligere at motivere for den fysisk betonede tjeneste i brand- og redningstjenesten.

På grund af den store tilgang af overtallige værnepligtige fra forsvaret vil sammensætningen af det § 31-værnepligtige mandskab blive ændret i de kommende år, idel; civilforsvaret får lejlighed til at udvælge de bedst egnede værnepligtige.

KAPITEL V

Den nuværende § 31-ordnings tilrettelæggelse og administration

Ved hjemsendelsen fra kasernetjenesten tildeles den § 31-værnepligtige den civilforsvarskommission, i hvis tildelingsområde han har sin bopæl.

Af landets 277 primærkommuner har 105 status som CF-områder. I disse CF-områder nedsætter kommunalbestyrelsen en civilforsvarskommission bestående af følgende medlemmer:

Borgmesteren, der er formand,

Politimesteren,

Civilforsvarslederen,

To medlemmer udpeget af kommunalbestyrelsen,

To medlemmer udpeget af sådanne frivillige organisationer, med hvilke indenrigsministeren har truffet aftale; et af disse medlemmer skal repræsentere den kvindelige hjælpetjeneste.

Civilforsvarskommissionen har pligt til at organisere hjælpetjenesten, således at den er i stand til inden for området at afbøde følgerne af krigshandlinger af begrænset omfang og yde øjeblikkelig indsats til mere omfattende skader.

Til at udføre hjælpetjenestens opgaver råder civilforsvarskommissionen over følgende personelkategorier:

1. Personel, der frivilligt har meldt sig til tjeneste i det lokale civilforsvar.
2. Personel, udskrevet i henhold til civilforsvarslovens § 29. Bestemmelsen pålægger med enkelte undtagelser enhver i landet bosiddende person mellem 16 og 65 år en almindelig civilforsvarspligt.
3. Personel, udtaget i medfør af civilforsvarslovens § 30, hvorefter personer, der som tjenestemænd eller på anden måde er beskæftiget i statens eller kommunens tjeneste eller i koncessionerede virksomheder, er pligtige at udføre de opgaver, som måtte blive dem pålagt til gennemførelse af civilforsvarsforanstaltninger.
4. Værnepligtigt personel, jfr. civilforsvarslovens § 7, stk. 2, (ældre korpsårgange, der overføres til det lokale civilforsvar), § 32 (ældre årgange af forsvarets værnepligtige, der overføres til det lokale civilforsvar) og § 31.

Antallet af frivilligt personel i indsatsstyrkerne udgør en mindre del, og i fredstid udskrives der ikke personel i henhold til civilforsvarslovens § 29. Da § 30-personellets tjenesteplichter endvidere er stærkt begrænset i fredstid, uddannelse af § 7-værnepligtige midlertidigt bragt til ophør og ordningen i henhold til civilforsvarslovens § 32 endnu ikke gennemført, er de § 31-værnepligtige i dag grundstammen inden for den kommunale hjælpetjeneste.

Det er civilforsvarskommissionen, der over for styrelsen har ansvaret for, at de værnepligtiges tjeneste i eet lokale område gennemføres efter de bestemmelser, der gælder for uddannelsen og de værnepligtiges tjenesteforhold.

Til at varetage ledelsen af det lokale civilforsvars opbygning og opretholdelse og i katastrofetilfælde at udøve ledelsen af civilforsvarsstyrkerne ansætter kommissionen en civilforsvarsleder. Der antages tillige personel til hjælp for civilforsvarslederen ved løsning af de under den Lokale civilforsvarsadministration henhørende opgaver med hensyn til planlægning, personel og materielforvaltning.

Som hjælp ved uddannelsen af civilforsvarspersonellet antager civilforsvarslederen timelønnede lærere, der ved siden af deres daglige arbejde varetager civilforsvarsuddannelsen inden for området. Dette kan lade sig gøre, da den fortsatte lokale uddannelse normalt afvikles om aftenen eller i weekenden. For at kunne virke som instruktør i det lokale civilforsvar skal de pågældende have gennemgået og bestået et kursus som instruktør i de enkelte civilforsvarsfag.

Disse instruktørkurser omfatter foruden det faglige program undervisning i pædagogik og mandskabsbehandling, instruktion i CF-optræden og anvendelse af de forskellige audio-visuelle undervisningsmidler. De varer for brand- og redningsinstruktørkursernes vedkommende hver i alt seks uger fordelt på tre kurser a 14 dage.

Civilforsvarslederens og hans administrative medhjælps lønning afholdes af kommunen med et tilskud fra staten. De lokale instruktører aflønnes med et honorar, afhængig af lektionens karakter, for læst time. Disse honorarer afholdes fuldt ud af staten, der ifølge civilforsvarslovens § 31, stk. 7, afholder samtlige udgifter i forbindelse med § 31-værnepligten.

Civilforsvarsstyrelsen er øverste personelforvaltnende myndighed for det værnepligtige mandskab, mens det er civilforsvarskasernen under grunduddannelsen og civilforsvarskommissionen under den fortsatte uddannelse, der varetager selve personeladministrationen.

Under grunduddannelsen på kasernen er de værnepligtige med hensyn til kvarter, forplejning, beklædning, lønning, fribefordring, forhold til arbejdsløshedskasse og lign. undergivet de for CF-korpsets værnepligtige gældende regler. De er endvidere under kaserneuddannelsen såvel som under indkaldelsen i civilforsvarsområdet i princippet undergivet samme almindelige regler om lydighed, respekt, klager, talsmænd og friheder, som gælder for CF-korpsets værnepligtige. Endvidere er de under tjenesten begge steder omfattet af statens forsikringspligt efter lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige.

En enkelt væsentlig forskel findes dog. Det er med hensyn til genindkaldelse af værnepligtige, der midlertidigt hjemsendes på grund af sygdom.

Ved ophævelse af reglen om genindkaldelse af midlertidigt hjemsendte værnepligtige i forsvaret og CF-korpset bad Indenrigsministeriet udvalget om at udtale sig om, hvorvidt samme regel skulle gælde for § 31-værnepligtige, således at de § 31-værnepligtige, der midlertidigt hjemsendes på grund af sygdom, ikke genindkaldes til fornyet kasernetjeneste.

I sin udtalelse af 22. februar 1974 (bilag 1) har udvalget anbefalet Indenrigsministeriet af opretholde den hidtidige regel, hvorefter § 31-værnepligtige, der forsømmer kaserneuddannelsen på grund af sygdom eller andre årsager i

mere end tre dage, hjemsendes og genindkaldes til aftjening af den resterende tjenestetid. Efter udvalgets opfattelse vil det ikke være rimeligt, at § 31-værnepligtige, hvis uddannelse er tilrettelagt som en stærkt programmeret og effektiv uddannelse af kun en måneds varighed, på grund af sygdom i tre dage skal kunne slippe for at gennemgå den anordnede uddannelse. En opretholdelse af genindkaldelsesreglen vil ikke være så belastende for de § 31-værnepligtige som for øvrige værnepligtige, idet der kun er tale om indkaldelse af en måneds varighed. Da der er ni årlige indkaldelser, vil de midlertidigt hjemsendte § 31-værnepligtige også have mulighed for at give møde relativt hurtigt efter, at deres sygdom er overstået.

Indenrigsministeriet har herefter i sin bekendtgørelse af 1. juli 1974 om eftertjeneste, hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige til tjeneste i civilforsvaret opretholdt bestemmelsen om genindkaldelse af § 31-værnepligtige.

Under den fortsatte uddannelse i områderne oppebærer de værnepligtige en fremmødegodtgørelse på lige fod med det frivillige personel i civilforsvaret. Godtgørelsen andrager for tiden fem kr. pr. fremmøde. Godtgørelsen dækker transportudgifter i normalt omfang inden for en bestemt afstand fra civilforsvarsområdet. Transportudgifter for personel, der er bosiddende i en længere afstand fra uddannelsesstedet, godtgøres herudover. Ved weekenduddannelser samt ved større øvelser ydes der tillige fri forplejning og indkvartering af de værnepligtige. Endelig kan der under den fortsatte lokale uddannelse ydes godtgørelse til de værnepligtige for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste, når de må forsømme deres arbejde for at give møde på tider, der for størstedelen af de værnepligtige vil være normal fritid.

Under uddannelsen på kasernen er det CF-korpsets faste og værnepligtige befalingsmænd, der forestår uddannelsen, medens den lokale uddannelse som nævnt forestås af kommunens faste civilforsvarspersonale samt timelønnede instruktører.

For at lære de værnepligtige at håndtere værktøj og materiel er civilforsvarskasernen indrettet med forskellige faciliteter (stands) til den håndværksmæssige indøvning. I det lokale civilforsvar foregår uddannelsen inden for indsatsgrenene i særligt indrettede øvelsesanlæg, hvoraf der findes i alt 32, jfr. den i kolonne 1 i bilag 2 optagne oversigt.

Da antallet af værnepligtige i mange byer er forholdsvis ringe, er en del kommuner gået sammen i et fællesskab om den værnepligtige uddannelse, således at de § 31-værnepligtige fra disse byer uddannes samlet i en af byerne, der til brug herved har opført et øvelsesanlæg. Der er i bilag 3 optaget en oversigt over de civilforsvarssamvirker, der findes i dag i det lokale civilforsvar.

Det er som nævnt staten, der afholder alle udgifter ved § 31-værnepligten, herunder udgiften til opførelse af ruinanlæg i kommunerne. Bortset fra ruinanlæggene er det imidlertid kommunerne, der har bekostet de væsentligste udgifter til undervisningslokaler, og mange kommuner har anvendt betydelige beløb hertil. De hidtil opførte faciliteter er efter udvalgets opfattelse tilstrækkelige til den nuværende § 31-uddannelse. De er tilpasset dennes struktur, idet der på civilforsvarskasernen som nævnt er opført stands til den håndværksmæssige uddannelse og i byerne ruinanlæg til øvelsesbrug. Der henvises til den i bilag 2 over de nuværende uddannelsesfaciliteter optagne oversigt.

Kaserneuddannelsen af § 31-værnepligtige foregår som nævnt i øjeblikket på civilforsvarskasernen i Padborg, men efter Indenrigsministeriets beslutning om at nedlægge en kaserne i civilforsvaret, vil den kasernemæssige uddannelse af § 31-værnepligtige fra den 1. april ske på de tre jyske civilforsvarskaserner, hvor de § 31-værnepligtige vil blive uddannet sideløbende med korpsmandskabet.

Udvalget har haft sagen om nedlæggelse af Padborgkasernen til udtalelse fra Indenrigsministeriet og i denne anledning anført (skrivelse af 10. juni 1974, bilag 4), at det foretrækker - hvis Padborglejren bliver nedlagt - at grunduddannelsen af de § 31-værnepligtige foregår på en enkelt kaserne, da der vil være visse pædagogiske fordele forbundet hermed, men at en spredning af uddannelsen til flere kaserner efter udvalgets opfattelse vil kunne tilrettelægges således, at uddannelsen ikke forringes.

KAPITEL VI

Den nuværende meniguddannelse af § 31-værnepligtige

Grundlaget for § 31-uddannelsen er civilforsvarsloven og de af Indenrigsministeriet under den 30. november 1964 godkendte "Retningslinier for uddannelse m.v. af værnepligtige i civilforsvaret uden for CF-korpset, jfr. **civilforsvarslovens § 31, stk. 6**".

Der er i loven fastsat meget detaljerede regler for omfanget og formen for de § 31-værnepligtiges uddannelse, og Civilforsvarsstyrelsen har i overensstemmelse hermed udarbejdet egentlige uddannelsesbestemmelser.

Uddannelsen tager primært sigte på at tilvejebringe mandskab til de vigtigste indsats tjenestegrene, redningstjenesten og brandtjenesten. De værnepligtige, som fysisk er uegnet til uddannelsen inden for disse tjenestegrene, overføres, hvis de er hjemmehørende i de seks største byer, til uddannelse i signaltjeneste.

Under hensyn til de § 31-værnepligtiges meget korte tjenestetid har Civilforsvarsstyrelsen ved tilrettelæggelse af uddannelsen set det som sit mål at uddanne personalet bedst muligt inden for det enkelte fag, således at de § 31-værnepligtige, der er uddannet i indsatsfagene, i en katastrofesituation kan virke sammen med civilforsvarets øvrige styrker - først og fremmest med de værnepligtige, der i medfør af civilforsvarslovens § 7 er overført fra CF-korpset til det lokale civilforsvar.

De i dag gældende uddannelsesbestemmelser for menige § 31-værnepligtige kan opdeles i 3 hovedafsnit:

1. Planer for uddannelse af § 31-værnepligtige på kasernen i brand-, rednings- og signaltjeneste.
2. Planer for de § 31-værnepligtiges fortsatte lokale uddannelse i de nævnte tre fag.
3. Planer for de § 31-værnepligtiges deltagelse i 1. vedligeholdelsesøvelse.

Ad 1. Kaserneuddannelsen

Uddannelsen varer 189 timer eller ca. en måned og finder som nævnt i øjeblikket sted på Civilforsvarsstyrelsens kaserne i Padborg, men vil fra 1. april 1975 blive gennemført på de tre jyske CF-korpskaserne.

Formålet med kaserneuddannelsen er at give de værnepligtige en håndværksmæssig uddannelse, således at de lærer at håndtere redskaber og materiel. For at tilgodese formålet med uddannelsen har styrelsen ved dennes tilrettelæggelse lagt følgende seks hovedprincipper til grund:

a. Målrettet uddannelse:

Mandskabet uddannes med direkte sigte på, at det enten skal forrette tjeneste i det kommunale civilforsvars brandtjeneste, redningstjeneste eller signaltjeneste.

b. Programmeret uddannelse:

Der er udarbejdet omfattende arbejdsplaner for hver enkelt times forløb med angivelse af formål, indhold og undervisningsmetode. Disse arbejdsplaner revideres og ajourføres løbende på grundlag af indhøstede erfaringer, ændring af elevforudsætninger og tilpasning til nye undervisningsmetoder.

c. Koncentreret uddannelse:

Tjenestetiden udnyttes fuldtud i uddannelsesøjemed. Der er i modsætning til f.eks. CF-korpset ikke tale om afgivelser til anden tjeneste, herunder som medhjælp ved kasernens almindelige drift, vagtberedskab, deltagelse i fredsmæssig katastrofehjælp eller ydelse af ander, hjælp. Gavntjenesten på § 31-kasernen varetages af menige fra CF-korpset, der afgives til denne tjeneste.

d. Elevcentreret uddannelse:

Undervisningen er i overensstemmelse med de moderne pædagogiske principper tilrettelagt således, at mandskabet er aktiveret i størst mulig udstrækning i uddannelsesstunden.

e. Praktisk betonet uddannelse:

Den teoretiske indlæring er væsentlig mindre end i CF-korpset, ligesom diverse støttefag og andet baggrundsstof er skåret ned i nærheden af absolut minimum.

f. Indlæringsdybde:

Af hensyn til den korte tjenestetid må undervisningen koncentrereres om indlæring af praktiske færdigheder og materielbetjening. Førstegangslæringen har kun en begrænset dybde, idet mandskabets færdigheder forudsættes vedligeholdet og repeteret under den fortsatte, lokale uddannelse, hvor færdighederne skal anvendes ved løsning af praktiske opgaver under holdarbejde i instruktions- og indsatsøvelser.

En yderligere repetition af det lærte skulle ske ved deltagelse i tre vedligeholdelsesøvelser afholdt i det 2., 5. og 8. år efter den lokale uddannelses afslutning, ligesom genoptræning forudsættes i en beredskabssituation.

Efter henstilling fra Regeringsudvalget vedrørende begrænsninger i udgifterne inden for civilforsvaret m.v. har Indenrigsministeriet i 1972 besluttet at lade de to sidste vedligeholdelsesøvelser bortfalde, hvilket har svækket det fastlagte uddannelsesmønster.

Det er faste og værnepligtige befalingsmænd, der forestår uddannelsen, og den praktiske del af denne inden for de to indsatsfag finder sted i et til formålet indrettet øvelsesanlæg.

De værnepligtige bliver umiddelbart efter fremmødet på kasernen fordelt til uddannelse inden for den tjenestegren, hvortil de udtages, men samtlige

værnepligtige gennemgår følgende fælles fag:

Beskyttelse mod virkningerne af masseødelæggelsesvåben	8 timer
Tjenesteforhold og organisation	9
Rengøring og vedligeholdelse af køretøjer og materiel (signaltjeneste dog kun 3 timer)	8
Arbejdsteknik	4
CF-optræden	3
Kvartertjeneste	14
Administrative timer (modtagelse, velfærdstjeneste, talsmandsmøder m.v.)	18

De værnepligtige, der er fordelt til indsatsfagene, får herudover som fælles fag katastrofeførstehjælp i 56 timer.

Endelig får de værnepligtige, der er udtaget til brandtjeneste, 11 timers uddannelse i redningstjeneste, og de værnepligtige, der er udtaget til redningstjeneste eller signaltjeneste, får 8 timers brandtjeneste, således at de værnepligtige i en indsatsituation har et vist kendskab til det andet indsatsfag og kan deltage i løsningen af opgaver inden for denne tjenestegren.

Den resterende del af kasernetiden anvendes udelukkende til uddannelse inden for den tjenestegren, som den værnepligtige er udtaget **til**.

Formålet og indholdet af uddannelsen inden for de enkelte hovedfag kan kort beskrives således:

a. Redningstjenesten (61 timer):

Formålet med den kasernemæssige uddannelse i redningstjeneste er at give de værnepligtige et grundigt kendskab til elementær redningstjeneste, herunder brugen af værktøj og maskiner, afstivninger og redningsmetoder. Desuden bibringes der de værnepligtige kendskab til taktik og arbejdsmetoder under indsats.

b. Brandtjenesten (58 timer):

Formålet med den kasernemæssige uddannelse i brandtjeneste er at give de værnepligtige et grundigt kendskab til betjening af brandslukningsmateriel og almindeligt forekomme slangeudlægninger. Desuden bibringes der de værnepligtige kendskab til slukningstaktik og slukningsteknik.

c. Katastrofeførstehjælp (56 timer):

Formålet med uddannelse i katastrofeførstehjælp er at sætte de værnepligtige i stand til under katastrofer at yde livreddende førstehjælp til hårdt sårede og hjælp til let sårede, der ikke kan klare sig selv. Desuden skal de værnepligtige på hensigtsmæssig måde kunne anbringe tilskadekomne på bårer og transportere dem til ventepads (båresamlingssted).

d. Signaltjeneste (115 timer):

Formålet med den kasernemæssige uddannelse i signaltjeneste er at give de værnepligtige et grundigt kendskab til betjening af de i det lokale civilforsvar forekommende signalmidler, herunder telefon, radio og felttelefonmateriel. Desuden bibringes der de værnepligtige kendskab til skademeldetjeneste, observationsposttjeneste, markørtjeneste og signaltjenestens virke i skadeområder under indsats.

Der henvises i øvrigt til de som bilag 5 optagne pensumplaner for kaserneuddannelsen.

Ad 2. Den fortsatte lokale uddannelse

Uddannelsen varer 100 timer fordelt med 50 timer om året i to år.

Uddannelsen er tilrettelagt som en videreførelse af den specialuddannelse, som de værnepligtige har fået på kasernen. Hovedvægten er lagt på tilpasning af det lærte til lokale forhold og at øve samarbejde i gruppe- og delingsramme såvel inden for samme tjenestegren som mellem forskellige tjenestegrene.

En væsentlig del af uddannelsen er tilrettelagt som instruktionsøvelser og gruppeøvelser, der foregår under realistiske omstændigheder i øvelsesanlæg. Da der kun findes 32 af disse, jfr. den som bilag 2 opførte oversigt over uddannelsesfaciliteter, foregår uddannelser, de fleste steder i større uddannelsescentre omfattende flere byer.

Den fortsatte lokale uddannelse er tilrettelagt under hensyn til de foran under kaserneuddannelsen anførte hovedprincipper, og der er således udarbejdet planer for de enkelte timers forløb med angivelse af formål, indhold og undervisningsmetode.

Uddannelsen omfatter som nævnt udelukkende den værnepligtiges speciale, men ca. 25 % af de § 31-værnepligtige, der på kasernen har gennemgået uddannelse i brandtjeneste, udtages ved overførsel til det lokale civilforsvar af de lokale myndigheder til gennemgang af en maskinpasseruddannelse,

Formålet med denne uddannelse er at give disse værnepligtige et grundigt kendskab til motor- og pumpebetjening samt kørselstjeneste. Desuden bibringes der de værnepligtige kendskab til vedligeholdelse af materiel og den lokale forsyningstjeneste.

Uddannelsen omfatter 63 timer fordelt over to år. For disse værnepligtiges vedkommende foretages en tilsvarende afkortning af den lokale fortsatte uddannelse i brandtjeneste på 63 timer.

Som bilag 6 er optaget pensumplaner for de værnepligtiges fortsatte uddannelse.

Ad 3. Første vedligeholde ~~lesesøvelse~~

For at vedligeholde det lærte var det ved tilrettelæggelse af uddannelsesstrukturen for de § 31-værnepligtige hensigten, at de værnepligtige efter afslutning af meniguddannelsen skulle indkaldes til i alt tre vedligeholdelsesøvelser, der skulle afholdes henholdsvis i det 2., 5. og 8. år efter meniguddannelsens afslutning.

De to sidste vedligeholdelsesøvelser er som nævnt nu bortfaldet, og de § 31-værnepligtige indkaldes herefter kun til en vedligeholdelsesøvelse, der normalt finder sted andet eller tredje året efter meniguddannelsens afslutning.

Som bilag 7 er optaget lektionsplaner for afvikling af denne vedligeholdelsesøvelse.

KAPITEL VII

Analyser af opgavesæt og personelbehov i den kommunale hjælpetjeneste

1. Opgavesæt

De opgaver, der påhviler civilforsvaret under indsats, er i civilforsvarslovens § 1 beskrevet således:

"Det er civilforsvarets opgave gennem forebyggende og afhjælpende foranstaltninger at tilvejebringe en civil beskyttelse af liv og ejendom mod følgerne af krigshandlinger i det omfang, sådanne civilforsvarsforanstaltninger træffes i medfør af denne eller anden særlig lov.

Stk. 2. I det omfang indenrigsministeren bestemmer, skal civilforsvaret også i fredstid yde bistand i katastrofetilfælde samt under andre tilsvarende forhold, der gør offentlig indgriben nødvendig. I så tilfælde finder bestemmelserne i denne lov tilsvarende anvendelse."

I henhold til civilforsvarslovens § 22 påhviler det civilforsvarskommissionen efter nærmere af indenrigsministeren givne retningslinier bl.a. at varetage organisering af hjælpetjenesten. Det påhviler herunder kommissionen i fredstid at organisere og opretholde en brandtjeneste, en reservevandsforsyningstjeneste, en redningstjeneste, en rydningstjeneste, en socialtjeneste (indkvarteringstjeneste og forplejningstjeneste) og en teknisk tjeneste, alt i et sådant omfang, at disse tjenestegrene ved hjælp af frivillige, det i §§ 29¹⁾ og 30²⁾ omhandlede personel samt værnepligtige, jfr. §§ 7³⁾, 31⁴⁾ og 32⁵⁾, er i stand til inden for området dels at afbøde følgerne af krigshandlinger af begrænset omfang, dels at yde øjeblikkelig indsats ved mere omfattende skader.

Civilforsvarslovens § 6 forudsætter indsats af CF-korpset i CF-områderne til bistand ved løsning af disse opgaver.

Endvidere hjemler lovens § 37 mulighed for tilrettelæggelse af en mellemkommunal bistandsordning.

Den kommunale hjælpetjenestes indsats baserer sig på følgende hovedelementer:

- 1) almindelig civilforsvarspligt
- 2) civilforsvarspligt for offentlig ansatte
- 3) ældre korpsårgange, der overføres
- 4) værnepligtige til det lokale civilforsvar
- 5) ældre årgange af forsvarets værnepligtige, der overføres

Enheder bestående af

- uddannet mandskab
- uddannede førere for enhederne
- materiel og pakninger til grupper samt
- mundering og udrustning til enkeltmand

Føringsapparat med stabs- og signalpersonel i kommandocentraler og ved mobile indsatsledelser.

Faglige støtteorganer

Mulighederne for en vellykket skadebekæmpelse er derfor snævert forbundet med en afbalanceret opbygning af alle de nævnte elementer. Effektiv skadebekæmpelse ved skader af stort omfang (katastrofesituationer) stiller således meget store krav til føringsapparatet. Dette forhold kan ofte iagttages under fredstidskatastrofer, hvor der sjældent er mangel på tilstrækkelige hjælpestyrker, men hvor den koordinerende, overordnede indsatsledelse ofte er overordentlig vanskelig at gennemføre.

Rednings- og slukningsarbejdet skal gennemføres på den kortest mulige tid af hensyn til skadeudvikling og redning af menneskeliv. Det skal samtidig kunne gennemføres uanset tidspunktet på døgnet eller året og under katastrofesituationens stærke psykiske belastning.

Opgavernes løsning kræver derfor veluddannede og veludrustede enheder, der kan føres effektivt, d.v. s. indsættes hurtigt på de rette steder.

I denne forbindelse er enhedernes mobilitet af særlig betydning, ligesom fleksibilitet i valg af indsatsopgaver spiller en stor rolle.

Den kommunale hjælpetjeneste skal inden for sit område således være i stand til

- dels at afbøde følgerne af krigshandlinger i begrænset omfang,
- dels at yde øjeblikkelig indsats ved mere omfattende skader.

Denne sontring i opgavesættet er fulgt i de af Civilforsvarsstyrelsen i 1968 udsendte "Retningslinier for indsats af civilforsvarets styrker i skaderamte områder".

De taktiske principper for indsats af styrkerne baserer sig på, at ledelsen i kommandocentralen kan erkende to væsensforskellige skadebilleder:

- Skader af mindre omfang
- Skader af stort omfang

Taktikken, reaktionsmønsteret og også enhedernes arbejde på indsatsstedet afviger betydeligt fra finanden i de to nævnte skadesituationer.

I begge situationer forudsættes indsatsen at forløbe i to tempi, nemlig:

- førsteindsats og
- endelig indsats

Om indsats ved skader af mindre omfang kan fremhæves:

- at skadernes placering, karakter og omfang kan erkendes, og et samlet billede kan tilvejebringes,
- at det er muligt at foretage en individuel fastsættelse af styrkernes størrelse og sammensætning,

- at forholdet mellem skadeomfang og styrker til rådighed gør det muligt at bekæmpe de opståede skader ved en offensiv og overlegen anvendelse af styrkerne,
- at indsatsen i mange måder minder om arbejdet ved større fredstidsulykker.

Under førsteindsats har de to indsats tjenestegrene til opgave at yde hjælp til tilskadekomne og umiddelbart truede personer samt at hindre, at skaden antager et væsentligt større omfang end ved hjælpestyrkernes ankomst.

Under den endelige indsats har brandtjenesten til opgave at afskære, begrænse og slukke de enkelte brande efterfulgt af oprydning og efterslukning.

Redningstjenestens opgaver vil bestå i eftersøgning i svært beskadigede bygninger, eftersøgning kombineret med delvis fjernelse af ruindele samt i visse tilfælde eftersøgning ved fuldstændig rydning af tomten.

Enhedernes arbejde - og dets varighed - vil herunder være præget af varslingsituationen på angrebstidspunktet.

Ved skader af stort omfang vil det næppe være muligt for ledelsen i kommandocentralen på et tidligt tidspunkt efter angrebet at tilvejebringe et klart bedømmelsesgrundlag til vurdering af skadernes art og omfang.

Med henblik på at opklare skadesituationen og erkende dens karakter og omfang indsættes kommandodelinger af bestemte i forvejen fastlagte ruter. Disse enheders indsats og rekognosceringsresultater danner baggrund for den mest hensigtsmæssige fordeling og anvendelse af de til rådighed værende hjælpestyrker.

Ved gennemførelsen af indsatsen ved sådanne omfattende skader har tidsfaktoren en ganske afgørende betydning, dels i relation til spørgsmålet om farlig brandudbredelse, dels i relation til omsorg for og behandling af tilskadekomne og udfrielse af indespærrede. Alle disponible styrker må indsættes til gennemførelse af den i lovens § 22 anførte "øjeblikkelige indsats", idet supplerende hjælpestyrker og afløsningsmandskab forudsættes tilvejebragt fra senere tilkomne fjernhjelpsstyrker.

De to indsats tjenestegrenes arbejde vil afhænge af, hvorvidt der foreligger en trussel om farlig brandudbredelse eller ej.

Generelt har brandtjenesten følgende opgaver:

- at skaffe og sikre flugtveje (fjerne uskadte beboere fra truede områder)
- at muliggøre redningstjenestens indsats mod særlige mål
- at standse eller bremse brandudbredelsen.

Redningstjenestens opgaver vil i de samme situationer desuden afhænge af varslingsstilstanden ved angrebets begyndelse, men generelt vil opgaverne være:

- at fjerne uskadte beboere fra truede områder
- at yde førstehjælp og transportere tilskadekomne
- at udfri indespærrede fra beskadigede bygninger og spærrede beskyttelsesrum.

Ud over de to indsats tjenestegrene (brand- og redningstjenesten) har det kommunale civilforsvars øvrige tjenestegrene følgende opgaver:

Rydningstjenesten skal løse følgende opgaver:

- foretage rydning af gader og veje,
- etablere adgangsveje for andre tjenestegrene,
- foretage midlertidige reparationer,
- etablere afstivninger og foretage nedrivninger,
- assistere ved fremtrængning til tekniske installationer,
- afhjælpe skader på kloaknettet.

Specielt skal bemærkes, at rydningstjenesten forudsættes indsat som bistand for redningstjenesten ved løsning af befrielsesopgaver.

Indkvarterings- og forplejningstjenesten

Det påhviler denne tjeneste at varetage:

- modtagelse på hjælpestationer,
- forplejning (også egne styrker),
- indkvartering på hjælpestationer,,
- endelig indkvartering herunder registrering,
- ydelse af anden omsorg,
- medvirken ved tilbageflytning af evakuerede.

Teknisk tjeneste

Opgaverne omfatter afhjælpning af skader vedrørende:

- elforsyningen
- vandforsyningen og
- gasforsyningen

Signaltjenesten

Signaltjenesten har til opgave

- at modtage, afsende eller videresende signaler (meddelelser, ordrer og lign.) for civilforsvarets kommandoorganer.

Efter den nuværende organisationsform må det påregnes, at personalet skal forrette tjeneste ved bl.a.

- kommandocentraler
- udrykningsstationer
- observationsposter
- CF-telefoner
- kommandoposter

Med henblik på at opretholde en igangværende indsats vil der desuden være opgaver for en Faglig tjeneste eller forsyningstjeneste.

Endelig vil der ved krigshandlinger, hvor der forekommer radioaktivt nedfald eller kemiske kampstoffer være opgaver for en AC-tjeneste, der kan iværksætte sporing og måling samt foranstalte eventuel rensning af forurenede personel og materiel.

2. Personelbehov

Som anført i kapitel VI har uddannelsen af § 31-værnepligtige hidtil alene omfattet personel til indsatsstjenestegrene, brandtjenesten og redningstjenesten samt signalpersonel til landets 6 største byer.

Udvalget har foretaget en analyse af behovet for mandskab til den kommunale hjælpetjeneste på grundlag af det eksisterende materielle beredskab.

Om de enkelte tjenestegrene kan følgende oplyses, idet der her kun er regnet med opstilling af et vagthold pr. materielgruppe med et tillæg på 15 % som erstatningspersonel for udeblivere:

Brandtjenesten

Enhederne omfatter brandgrupper-0 og vandtransportgrupper²⁾ bestående af en gruppefører og otte menige.

Der er anskaffet materiel til 755 brandgrupper og 378 vandtransportgrupper. Dette giver et behov på 10425 menige (15 % reserve incl.).

Redningstjenesten

Enhederne er redningsdelinger³⁾ sammensat af tre grupper, hver bestående af en gruppefører og ni menige samt tre venteplassassistenter pr. deling, i alt 30 menige.

Der er anskaffet materiel til 465 redningsdelinger. Dette giver et behov på 16040 menige (15 % reserve incl.).

Rydningstjenesten

Enhederne er lette rydningsgrupper ' bestående af en gruppefører og 11 menige.

Materiellet til rydningsgrupperne anskaffes for kommunale midler.

Da der ikke findes en nøjagtig opgørelse over anskaffet materiel, er personelbehovet baseret på det i Retningslinier for rydningstjeneste angivne dimensioneringsgrundlag, der regner med et omfang svarende til halvdelen af redningstjenestens personelbehov. Dette giver et behov på 8020 menige (15 % reserve incl.).

Indkvarteringsstjenesten

Enhederne er indkvarteringsgrupper ' bestående af en gruppefører og syv menige.

Der er anskaffet materiel til 1750 indkvarteringsgrupper. Dette giver et behov på 14090 menige (15 % reserve incl.).

Forplejningstjenesten

Enhederne er forplejningsgrupper ' bestående af en gruppefører, en kogeleder og syv menige.

- 1) Gruppen har pumpekapacitet og slangemateriel til at fremføre og anvende 1000 liter vand pr. minut over en afstand af 300 meter.
- 2) Gruppen har pumpekapacitet og slangemateriel til at fremføre 2000 liter vand pr. minut over en afstand af 700 meter.
- 3) Materiellet består af værktøj og udstyr til befrielse af indespærrede, opsamling af sårede og ydelse af førstehjælp.
- 4) Gruppen medfører lettere materiel til etablering af adgangsveje samt udførelse af midlertidige reparationer, afstivninger m. v.
- 5) Gruppen kan varetage indkvartering af og omsorg for 125-250 evakuerede.
- 6) Gruppen har forplejningsmateriel til fremstilling af 300-800 portioner pr. kogning.

Der er anskaffet materiel til 200 forplejningsgrupper. Dette giver et behov på 1840 menige (15 % reserve incl.).

Teknisk tjeneste

Enhederne er lukkehold d.v.s. hold af specialister, der kan foretage afslukning af beskadigede dele af forsyningsnettet (vand, gas og el) samt personel til de tekniske værker.

Da tjenesten kræver særligt sagkundigt personel, er der set bort fra denne tjenestegren ved behovsopgørelsen for værnepligtigt personel.

Signal tjenesten

Der er behov for personel til de kommunale kommandocentralers signalrum, ordonnanstjeneste m.v. Behovet anslås til 25 mand pr. kommandocentral. Endvidere skal der bruges signalpersonel til udrykningsstationer (å tre mand), observationsposter (å syv mand) samt til kommandodelingernes signalgrupper (å fire mand).

Der regnes med 121 kommandocentraler samt 400 kommandodelinger, 400 udrykningsstationer og 499 observationsposter. Dette giver et behov på 9920 menige (15 % reserve incl.).

Faglig tjeneste

Da der endnu ikke foreligger godkendte retningslinier for faglig tjeneste, har udvalget måttet nøjes med at konstatere, at der vil fremkomme et behov for personel til dette område.

Et rimeligt beregningsgrundlag kunne være fem menige med civil uddannelse som håndværker pr. udrykningsstation eller i alt 2300 menige (15 % reserve incl.).

AC-tjenesten

Enhederne er spore- og målehold bestående af to menige. Der regnes med et sporehold pr. udrykningsstation samt et til hver kommandocentral. Dette giver et behov på i alt 1150 menige (15 % reserve incl.).

Samlet behovsopgørelse

En sammenfatning af de ovennævnte tjenestegrenes behov giver følgende resultat:

Brandtjenesten	10425 menige
Redningstjenesten	16040 -
Rydningstjenesten	8020 -
Indkvarteringstjenesten	14090 -
Forplejningstjenesten	1840 -
Signal tjenesten	9920 -
Faglig tjeneste	2300 -
AC-tjenesten	1150 -
i alt	63785 menige

Tallet inkluderer 15 % reserve.

En behovsopgørelse for hver tjenestegren sammenholdt med opgørelsen over personel i den kommunale hjælpetjeneste pr. 1. oktober 1974, fremgår af omstående skematiske oversigter, jfr. i øvrigt bilag 8.

Tjenestegren: Brandtjeneste
 Enhedens art: Brandgruppe - Vandtransportgruppe
 Sammensætning: 1 gruppefører + 8 menige
 Rekruttering: Frivillige, § 7-vpl., § 30-personel, § 31-vpl.
 Materiel til rådighed: 755 brandgrupper + 378 vandtransportgrupper = 1133 grupper
 Personelbehov (+ 15%): 1300 gruppeførere 10425 menige
 Personel til rådighed: 1590 befalingsmænd 16730 menige¹⁾
 Dækningsprocent: Gruppeførere 122 % menige 160 %
 Anskaffelsestakt: Der påregnes indkøbt materiel til brandgrupper således:
 1974/75: 71 grupper
 1975/76: 30
 1976/77: 30

Tjenestegren: Redningstjeneste
 Enhedens art: Delinger bestående af 3 grupper
 Sammensætning: 1 gruppefører, 9 menige pr. gruppe samt 3 ventepladsassistenter pr. deling
 Rekruttering: Frivillige, § 7-vpl., § 30-personel og § 31-vpl.
 Materiel til rådighed: 465 delinger = 1395 grupper
 Personelbehov (+ 15%): 1604 gruppeførere 16040 menige
 Personel til rådighed: 1585 befalingsmænd 16999 menige
 Dækningsprocent: Gruppeførere 99 % menige 106 %
 Anskaffelsestakt: Der er ikke planlagt indkøb af redningsmateriel i perioden 1973-77.

Tjenestegren: Rydningstjeneste
 Enhedens art: Rydningsgruppe
 Sammensætning: 1 gruppefører + 11 menige
 Rekruttering: § 30-personel, § 31-vpl. og frivillige. Retningslinierne forudsætter i stor udstrækning anvendelse af mandskab uden forudgående uddannelse (§ 29- og § 38-personel ¹⁾).
 Dimensionering: Halvdelen af redningstjenestens personelbehov
 Personelbehov (+ 15%): 802 gruppeførere 8020 menige
 Personel til rådighed: 341 befalingsmænd 2564 menige
 Dækningsprocent: Gruppeførere 43 % menige 32 %

Tjenestegren: Indkvarteringstjeneste
 Enhedens art: Indkvarteringsgruppe
 Sammensætning: 1 gruppefører + 7 menige (med chauffør 8)
 Rekruttering: Frivillige, § 30-personel, § 31- og § 32-vpl.

1) § 30-personel er ikke medregnet

2) Ifølge § 38 i civilforsvarsloven påhviler det i katastrofetilfælde enhver på forlangende af civilforsvaret at yde den hjælp til afværgelse og afhjælpning af skader, som han måtte være i stand til.

Retningslinierne forudsætter udstrakt anvendelse af de evakuerede og suppleret med arbejdskraft i øvrigt. Styrelsen har i sine uddannelsesbestemmelser fastlagt, at alene det personelle grundelement har behov for egentlig uddannelse.

Materiel til rådighed:	1750 grupper	
Personelbehov (+ 15%):	2013 gruppeførere	14090 menige
Personel til rådighed:	221 befalingsmænd	1585 menige
Dækningsprocent:	Gruppeførere 11 %	menige 11 %

Tjenestegren:	Forplejningstjeneste
Enhedens art:	Forplejningsgruppe
Sammensætning:	1 gruppefører, 1 kogeleder + 7 menige (med chauffører 9)

Rekruttering: Frivillige, § 30-personel, § 31- og § 32-vpl.
Styrelsen har i sine uddannelsesbestemmelser fastlagt, at alene det personelle grundelement har behov for egentlig uddannelse.

Materiel til rådighed:	200 grupper	
Personelbehov (+ 15%):	230 gruppeførere	1840 menige
Personel til rådighed:	83 befalingsmænd	816 menige
Dækningsprocent:	Gruppeførere 36 %	menige 44 %

Tjenestegren:	Teknisk tjeneste
Enhedens art:	Lukkehold samt personel til værker
Rekruttering:	§ 30-personel, (eventuelt frivillige).
Dimensionering:	Tjenesten omfatter det til de tekniske værker knyttede personel og kan derfor ikke angives med en fast procent.

Personelbehov (+ 15%): En nærmere undersøgelse af personelbehovet i denne tjeneste er ikke foretaget,

Personel til rådighed: 449 befalingsmænd + 57 67 menige.

Tjenestegren:	Signaltjeneste
Enhed:	Der regnes med en genr.emsnitsbemanning pr. CF -område/kommandocentral
Rekruttering:	Frivillige, § 7-vpl., § 30-personel og § 31-vpl.
Sammensætning:	a) Bemanning i kommandocentral 2 gruppeførere + 25 menige b) 3 observationsposter a 7 menige 21 menige c) 3 udrykningsstationer a 3 menige 9 menige d) 3 signalgrupper/kommandodeling a 1 gruppefører + 4 menige 3 gruppeførere + 12 menige 5 gruppeførere + 67 menige

Personelbehov (+ 15%): Der regnes med 121 CF-områder/kommandocentraler samt 400 kommandodelinger, 400 udrykningsstationer og 400 observationsposter:

	1658 gruppeførere	99 20 menige
Personel til rådighed:	422 befalingsmænd	4800 menige
Dækningsprocent:	Gruppeførere 25 %	menige 48 %

Tjenestegren: Faglig tjeneste

Da der ikke endnu foreligger godkendte retningslinier for denne tjeneste, er der her regnet med, at vedligeholdelsestjenesten udføres af enhederne/grupperne selv støttet af en vedligeholdelses-/for syningsgruppe pr. udrykningsstation.

Egentlig reparationstjeneste er forudsat udført på lokale civile værksteder.

Enhedens art: Vedligeholdelses-/forsyningsgruppe

Sammensætning: 1 gruppefører (håndværker) + 5 menige med civil håndværkeruddannelse.

Rekruttering: Frivillige, § 7-vpl. , § 30-personel og § 31-vpl.

Personelbehov (+ 15%): Der regnes med 3 udrykningsstationer pr. CF-område/kommandocentral, i alt 400:

	460 gruppeførere/håndværker«; - 2300 menige
Personel til rådighed:	220 befalingsmænd 263 menige
Dækningsprocent:	Gruppeførere 48 % menige 11 %

Tjenestegren: AC-tjeneste

Behovsopgørelsen er udarbejdet på grundlag af det foreliggende udkast til supplerende retningslinier for indsats af civilforsvarsstyrker i skaderamte områder under et evt. radioaktivt nedfald og efter angreb med krigsgas af november 1973.

Enhedens art: Sporeenhed

Sammensætning: 1 gruppefører + 2 menige

Dimensionering: 1 sporeenhed pr. kommandocentral og udrykningsstation, i alt 500 enheder

Rekruttering: § 7- og § 31-værnepligtige

Personelbehov (+ 15%): 575 gruppeførere 1150 menige

Intet personel til rådighed

Dækningsprocent: 0

Udvalget har i forbindelse med den samlede behovsvurdering overvejet spørgsmålet om uddannelse af et nøglepersonel til enhederne i den kommunale hjælpetjeneste. Udvalget har herunder undersøgt det svenske uddannelses-system, hvor der foregår forsøg med enheder, hvor kun 25 % af styrken har modtaget en egentlig uddannelse.

I et sådant system er der til gengæld lagt yderligere vægt på uddannelse af de førere, der skal lede enhederne, idet der er en klar forbindelse imellem mandskabets uddannelsesstandard og enhedernes enkadrering med befalingsmænd. Jo svagere mandskabets uddannelse er, des stærkere må enhederne være enkadreret med veluddannede førere. Resultatet af dette forsøg forventes at foreligge i efteråret 1975.

3. Personelkategorier

Personellet til den i civilforsvarslovens § 22 omhandlede kommunale hjælpetjeneste forudsættes som tidligere nævnt tilvejebragt i form af frivilligt personel, tvangsudskrevet personel i henhold til civilforsvarslovens § 29 (alm. civilforsvarspligt) og § 30-personel (offentligt ansat personel) samt værnepligtigt personel (§ 7, § 31 og § 32).

Hertil kommer bestemmelsen i civilforsvarslovens § 38, stk. 2, hvor- efter der er mulighed for under indsats at pålægge tilstedeværende personer at virke som hjælpemandskab.

Selv om retningslinier for visse tjenestegrene forudser anvendelse af sådanne ukyndige hjælpere som hjælpemandskab, har udvalget ment at måtte se bort fra denne kategori af hjælpere.

For så vidt angår indsatsstyrkerne, er det overladt til den enkelte civilforsvarskommission selv at formere disse, men det almindeligste er at sammensætte indsatsgrupperne med mandskab fra alle personelkategorier.

Det er udvalgets opfattelse, at de § 7-værnepligtige (korpsmandskab), der overføres til det lokale civilforsvar, må udgøre kernen i de enkelte grupper, idet denne personelkategori har den længste og bedste uddannelse.

De § 31-værnepligtige må derfor betragtes som et supplement til de øvrige personelkategorier i den kommunale hjælpetjeneste.

Da de § 31-værnepligtige imidlertid antalsmæssigt vil udgøre den største gruppe, og da det har vist sig vanskeligt ad andre veje at skaffe tjenestegrene det fornødne personel, må det fremtidige § 31-uddannelsessystem tilrettelægges på så fleksibel en måde, at den kommunale hjælpetjenestes behov kan imødekommes.

4. Eksempler på jobbeskrivelser og funktionsanalyser

Til brug for udvalgets overvejelser om de fremtidige uddannelser er udarbejdet jobbeskrivelser og funktionsanalyser.

Som eksempler herpå kan anføres nedenstående jobbeskrivelse og funktionsanalyse for menigt mandskab til brandtjenesten og redningstjenesten:

Brandtjenesten:

Mandskabet til brandtjenesten skal kunne indgå i den lette brandgruppe og vandtransport slangegruppen som ordonnans, angrebshold (1 og 2) slangehold (3 og 4) og vandhold (5 og 6). Funktionen som chauffør er undtaget herfra.

Mandskabet skal kunne anvende og vedligeholde egen funktionsudrustning og gruppens slukningsmateriel, redningsmateriel, værktøj og belysningsmateriel.

Funktionsanalyse:

Ved beredskabsetablering (mobilisering) skal mandskabet

- kunne deltage i modtagelse og klargøring af materiel, pakninger og køretøjer/ aggregater
- kunne klargøre egen personlig mundering og udrustning
- kunne medvirke ved gennemførelsen af elementære kollektive beskyttelsesforanstaltninger på udrykningsstation/beredskabsstilling.

Efter endt beredskabsetablering skal mandskabet

- kunne indgå i kommandodelings eller egen enheds vagtberedskab
- kunne erkende og træffe personlige beskyttelsesforanstaltninger mod våbenvirkninger
- kunne medvirke ved etablering af supplerende foranstaltninger af det lokale beredskab, f.eks. vandforråd, beskyttelsesrum og lign.

Ved indsats skal funktionen kunne udføres i mørke og med anlagt ånde-
drætsbeskyttelse:

A. Ved skader af mindre omfang skal mandskabet

- kunne deltage i afsøgning af bygninger, herunder fremtrængning ad trapper og over stiger
- kunne udføre personredning (også af tilskadekomne og bevidstløse) ad trapper og over stiger
- kunne udføre livreddende førstehjælp og katastrofeførstehjælp
- kunne udføre lejring, indpakning, sikring og transport af tilskadekomne på bære (bærestykke)
- kunne deltage i fremføring og betjening af påhængsbæresprøjte
- kunne deltage i etablering af slangeveje og gennemførelse af slukningsangreb ad trapper og over stiger
- kunne anvende mindre slukningsmidler
- kunne færdes i beskadigede bygninger og på et skadested
- kunne deltage i oprydning- og efterslukningsarbejdet.

B. Ved skader af stort omfang skal mandskabet

- kunne deltage i evakuering af truede personer, herunder lokalisere og skaffe sig adgang til spærrede beskyttelsesrum og kældre
- kunne deltage i etablering af flugtveje
- kunne medvirke ved etablering af offensive og defensive slukningsangreb.

Redningstjenesten

Mandskabet til redningstjenesten skal kunne indgå i den lette redningsgruppe som numrene 2 til 10 (stedfortræder for gruppeføreren og redningsmænd) samt kunne virke som ventepladsassistenter.

Mandskabet skal kunne anvende og vedligeholde egen funktionsudrustning, gruppens lette materiel samt materiellet på celingsvogn og hjælpe-depotvogn.

Funktionsanalyse:

Ved beredskabsetablering (mobilisering) skal mandskabet

- kunne deltage i modtagelse og klargøring af materiel, pakninger og køretøjer/ aggregater
- kunne klargøre egen personlig mundering og udstrustning
- kunne medvirke ved gennemførelsen af elementære kollektive beskyttelsesforanstaltninger på udrykningsstation/beredskabsstilling.

Efter endt beredskabsetablering skal mandskabet

- kunne indgå i kommandodelings eller egen enheds vagtberedskab
- kunne erkende og træffe personlige beskyttelsesforanstaltninger mod våbenvirkninger

- kunne medvirke til etablering af supplerende foranstaltninger af det lokale beredskab.

Ved indsats skal funktionen kunne udføres i mørke og med anlagt ånde-
drætsbeskyttelse :

A. Ved skader af mindre omfang skal mandskabet

- kunne deltage i afsøgning i det fri og af bygninger, herunder fremtrængning ad trapper og over stiger
- kunne udføre personredning (også af tilskadekomne og bevidstløse) ad trapper, over stiger samt ved nedfiring
- kunne udføre livreddende førstehjælp og katastrofeførstehjælp
- kunne udføre lejring, indpakning, sikring og transport af tilskadekomne på bære (bærestykke)
- kunne vurdere bygningskonstruktioner og bygningsskader
- kunne identificere og afhjælpe ledningsbrud
- kunne lokalisere og trænge frem til indespærrede i bygninger og i beskyttelsesrum
- kunne sikre beskadigede bygningskonstruktioner
- kunne medvirke ved rydningsarbejder.

B. Ved skader af stort omfang skal mandskabet

- kunne deltage i evakuering af truede personer
- kunne anvende mindre slukningsmidler
- selvstændigt eller med anvendelse af uøvede hjælpere at kunne gennemføre eller improvisere redningsarbejde, især afsøgning samt udfrielse af indespærrede fra svært beskadigede bygninger
- kunne deltage i etablering af barestier.

KAPITEL VIII

Henvendelser og udtalelser om § 31-uddannelsen

Iværksættelse af § 31-ordningen betød for det lokale civilforsvar, at ønsket om tilvejebringelse af mandskab til den lokale hjælpetjeneste blev imødekommet.

Ordningens lokale administration., uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse betød ligeledes aktivitet, og gav det kommunale civilforsvar en placering, det ikke tidligere havde haft. Det er derfor ikke ejendommeligt, at der kun foreligger relativt få klager fra lederne af det kommunale civilforsvar vedrørende denne ordning. Tilsvarende er der heller ikke mange klager at finde fra de værnepligtige, som har været omfattet af ordningen, hvilket sikkert skyldes, at denne værnepligt af mange er blevet opfattet som et begrænset onde bl.a. henset til den korte tjenestetid.

Endelig bør det erindres, at ordningen i den tid, den har eksisteret, flere gange har været revideret og har været løbende ajourført bl.a. på grundlag af de indhøstede erfaringer fra det værnepligtige mandskab og fra de lokale uddannelsesledere.

Udvalget er dog bekendt med nogle henvendelser og udtalelser om § 31-værnepligten.

I det følgende skal nævnes nogle eksempler herpå.

1. Forslag til gennemgribende ændringer

I en artikel i dagbladet Politiken den 5. oktober 1972 stillede programsekretær Jens Winther, der har aftjent sin værnepligt som § 31-værnepligtig, forslag til denne ordnings ophævelse tid fra den betragtning, at den meget korte uddannelse vil være nytteløs og ikke tilstrækkelig til, at de mennesker, der er uddannet ved den, vil være i stand til at hjælpe andre i en katastrofesituation. Han er ikke i tvivl om, at civilforsvaret i en given situation vil vise sig at være en overordentlig nyttig foranstaltning, men finder det langt bedre at foreslå de værnepligtige uddannede som i CF-korpset med den deraf følgende lange tjenestetid. Den pågældende finder altså uddannelsens omfang utilstrækkelig til, at de værnepligtige, der er uddannet efter den, kan løse de opgaver, de i en given situation vil blive stillet overfor. Spørgsmålet om hjælpetjenestens opgavesæt og kravene til uddannelsen er i øvrigt behandlet af udvalget i kapitel VII.

2. Forslag til udvidelse af opgavesættet og tjenestepligten

Politimestrene i Ribe og Tønder, der sammen med vandbygningsvæsenet har ansvaret for opbygning af et stormflodsberedskab for den sønderjyske vestkyst fremsatte i 1972 ønske om, at der gennem forhandling skabtes mulighed for, at civilforsvarskommissionerne i de anførte politikredse ved deres formænd, borgmestrene, eller ved vedkommende politimester bemyndigedes til at træffe bestemmelse om indkaldelse af de i civilforsvarslovens § 31 omhandlede værnepligtige i civilforsvaret med henblik på dette personels anvendelse i stormflodsberedskabet. Indenrigsministeriet bemyndigede i oktober måned 1973 Civilforsvarsstyrelsen til at iværksætte den foreslåede ordning som en forsøgsmæssig ordning gældende indtil udgangen af året 1975. Den således godkendte ordning bemyndiger borgmestrene i Ribe, Bramminge og Tønder til i henhold til civilforsvarslovens § 1, stk. 2, i en situation, hvor evakuering af befolkningen fra marskegnene skønnes umiddelbar nødvendig på grund af fare for oversvømmelse, at indkalde de kommissionerne tildelte værnepligtige af den omhandlede kategori til øjeblikkelig fremmøde med henblik på civilforsvarsmæssig katastrofeindsats efter civilforsvarskommissionernes nærmere bestemmelse inden for rammerne af stormflodsberedskabet.

Udvalget har udtalt sig om dette spørgsmål som anført i bilag 9.

Folketingsmedlem Otto Mørck stillede den 22. januar 1974 indenrigsminister Jacob Sørensen følgende spørgsmål: "Vil ministeren medvirke til, at civilforsvarets katastrofeberedskab personelt gøres 100 % funktionsdygtigt gennem en tre-årig rådighedspligt pålagt værnepligtige uddannet efter civilforsvarslovens § 31?".

Det fremgår af ministerens svar, at civilforsvaret i det omfang, indenrigsministeren bestemmer det, også i fredstid, skal yde bistand i katastrofetilfælde samt under andre tilsvarende forhold, der gør offentlig indgriben nødvendig. I så tilfælde finder bestemmelserne i civilforsvarsloven tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsen tager sigte på at udvide mulighederne for i tilfælde af en alvorlig fredstidskatastrofe at nyttiggøre civilforsvaret i højere grad, end civilforsvarsloven af 1949 havde givet mulighed for. Den åbner endvidere - i modsætning til 1949-loven - mulighed for at inddrage de kommunale civilforsvarsområder i katastrofeberedskabet. Fredskatastrofeberedskabet i civilforsvarsområderne baserer sig imidlertid på bistand af frivillige, hvorfor ministeren ikke uden videre kunne give tilsagn om at styrke det fredsmæssige katastrofeberedskab - som foreslået af spørgeren - ved at pålægge § 31-værnepligtige en tre-årig rådighedspligt. Ministeren gav dog tilsagn om at undersøge, om et sådant behov eksisterer efter en grundig undersøgelse og bedømmelse af, hvorledes det fredstidskatastrofeberedskab, der eksisterer i dag, har fungeret.

3. Enhedscivilforsvar

I forbindelse med drøftelse af spørgsmålet om omfang og tilrettelæggelse af de § 31-værnepligtiges uddannelse er over for udvalget rejst spørgsmålet om tilvejebringelse af et enhedscivilforsvar. Ud fra den betragtning, at de værnepligtige, hvad enten de er fra korpset eller det lokale civilforsvar, i indsats-

situationen skal løse de samme opgaver, kan det være rimeligt og rigtigt, at de også uddannes ens. Som beskrevet i kapitel VII vedrørende analyse af opgavesættet, skal den enkelte værnepligtige kunne løse de samme slukningstekniske og redningstekniske opgaver, uanset om hans brand- eller redningsenhed tilhører det kommunale civilforsvar, eller om den som korpsets enheder bliver indsat som fjernhjælp. Udvalget har i denne forbindelse drøftet spørgsmålet om etablering af en enhedsuddannelse for alle civilforsvarets værnepligtige, således at alle gennemgår en grunduddannelse af en vis længde på kaserne og derefter bliver fordelt til de respektive tjenester f. eks. til korps eller by. Et sådant enhedsuddannelsessystem vil have en række fordele, men udvalget har, som det vil fremgå af dets indstilling, fundet, at der også er fordele ved den eksisterende graduerede uddannelse. En enhedsuddannelse, der nødvendigvis må være af længere varighed end de rammer, civilforsvarslovens § 31 giver, vil enten kræve større økonomiske ressourcer for at nå samme antal værnepligtige som i dag eller medføre en betydelig nedgang i antallet af de værnepligtige, som under et sådant uddannelsessystem kan uddannes.

4. Kritik af den bestående ordnings administration og gennemførelse

Cand. økon. Torben Skriver Frandsen, der har aftjent sin værnepligt efter § 31-ordningen i 1973, stillede i forbindelse med aftjening af sin værnepligt forslag om en forbedret orientering til de værnepligtige i forbindelse med udsendelse af indkaldelsesordren. På grundlag af denne henvendelse udarbejdede Civilforsvarsstyrelsen et velkomstbrev, som tilsendes alle § 31-værnepligtige af CF-kasernen 8-14 dage, før de værnepligtige møder til tjeneste.

Dette velkomstbrev tilrettes i øvrigt af talsmændene for de § 31-værnepligtige, der er til tjeneste, således at det til stadighed indeholder ajourførte praktiske oplysninger vedrørende tjenesten og opholdet på kasernen.

Udvalget har udtalt sig i denne sag som anført i bilag 10.

I denne forbindelse skal det anføres, at den til de § 31-værnepligtige under uddannelsen på kasernen udleverede tjenestevejledning efter udvalgets opfattelse bør revideres, så den ikke blot indeholder de regler, der gælder for den værnepligtiges forhold under tjenesten, men således at den tillige kan tjene som en opslagsbog vedrørende selve uddannelsen.

Endvidere har en § 31-værnepligtig i 1972 for ombudsmanden indbragt en klage over Civilforsvarsstyrelsens fortolkning af civilforsvarslovens § 31, stk. 4, ifølge hvilken de værnepligtige skal gennemgå en fortsat uddannelse, der ikke må medføre pligtig tjeneste ud over 50 timer om året i to år.

Civilforsvarsstyrelsen har hidtil praktiseret denne regel således, at det omhandlede tidsrum af to år regnes fra det tidspunkt, hvor den værnepligtige påbegynder sin uddannelse i det lokale civilforsvar.

Ordningen blev praktiseret således, at det kunne pålægges den værnepligtige at udføre eventuel tjeneste efter udløbet af to-års perioden, såfremt den manglende tjeneste var af mindre omfang og motiveret med en hensigtsmæssig og rationel tilrettelæggelse af uddannelsen, dog under forudsætning af, at den resterende uddannelse afvikledes hurtigst muligt og inden for rimelig tid efter to-års periodens udløb.

Årsagen til denne praksis var de lokale civilforsvarsmyndigheders vanskeligheder ved at gennemføre uddannelsen af de § 31-værnepligtige, der flyttede midt i et uddannelsesprogram.

På grund af de mange forskelligartede lokale forhold er det overladt til civilforsvarskommissionerne at træffe bestemmelse om, i hvilke perioder af året, uddannelsen ved de enkelte ca. 40 lokale uddannelsessteder mest hensigtsmæssigt kan gennemføres. Da uddannelsesperioderne således ifølge sagens natur vil være forskellige i de enkelte områder, kan en § 31-værnepligtig, ved flytning til et andet civilforsvarsområde, komme ud for at skulle vente i op til et år, før uddannelsesprogrammet i det nye område er kommet til det uddannelsestrin, der svarer til hans niveau. Da en stor del af de værnepligtige flytter under den fortsatte uddannelse, og mange derfor ikke ville kunne nå at gennemføre det fulde uddannelsesprogram inden for to-års perioden, mente Civilforsvarsstyrelsen, at der var adgang til i disse tilfælde at overskride to-års fristen.

Ombudsmanden gav i sit svar Civilforsvarsstyrelsen medhold i dens fortolkning af loven med hensyn til, fra hvilket tidspunkt de to år skulle regnes, hvorimod han i spørgsmålet om, hvorvidt to-års perioden kunne overskrides, ikke var enig med styrelsen i, at der kunne pålægges den værnepligtige at udføre eventuel tjeneste efter udløbet af to-års perioden for forhold, der ikke kunne tilregnes ham, jfr. bilag 11.

Ombudsmanden rejste samtidig spørgsmålet om, under hvilken form "Retningslinier for uddannelsen m.v. af værnepligtige i civilforsvaret uden for CF-korpset, jfr. civilforsvarslovens § 31, stk. 6" bør offentliggøres. Udvalget har efter anmodning fra Indenrigsministeriet udtalt sig herom, jfr. skrivelse af 29. november 1974, bilag 12.

Under sit besøg på Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev havde udvalget lejlighed til at drøfte den nuværende § 31-uddannelse med befalingsmændene på skolen og på CF-kasernen i Padborg samt med repræsentanter for de § 31-værnepligtige.

De to etablissemeters befalingsmænd udtrykte deres tilfredshed med den nuværende uddannelse, som de - når den meget korte tjenestetid tages i betragtning - fandt opfyldte de mål, der var stillet. Repræsentanterne for de værnepligtige kunne for så vidt støtte denne opfattelse af kaserneuddannelsen, dog fandt de, at der i meniguddannelsen burde lægges større vægt på indlæring af de praktiske færdigheder, og uddannelsen på grippeføerskolen burde tilrettelægges således, at eleverne blev stillet over for større og vanskeligere opgaver og øvelser. Værdien af byuddannelsen var derimod efter deres opfattelse ikke særlig stor, idet der i denne uddannelse var for mange gentagelser og repetition fra kasernestoffet og for få øvelser, hvor samarbejde i gruppen kunne blive indøvet.

KAPITEL IX

Udvalgets overvejelser om den nuværende § 31-uddannelses struktur

Det har ikke været udvalgets opgave at tage stilling til, om den nuværende § 31-ordning bør opretholdes eller afskaffes. Udvalget ønsker dog at gøre opmærksom på, at kommunale udvalgsrepræsentanter har givet udtryk for, at opbygningen af det kommunale civilforsvar er muliggjort ved etableringen af § 31-ordningen og disse værnepligtiges fordeling til kommunerne.

Udvalget har heller ikke ment at burde fremsætte forslag, der forudsætter en udvidelse af den tjenestetid, der er fastsat for de § 31-værnepligtige i **civilfor svar** sloven. Spørgsmålet om tjenestetiden blev i 1962 løst ud fra politiske og økonomiske hensyn, som formentlig stadig er gældende.

Den nuværende § 31-uddannelse er opdelt i en kaserneuddannelse på indtil 200 timer, f.t. 189 timer, og en fortsat lokal uddannelse på 2 x 50 timer i to år.

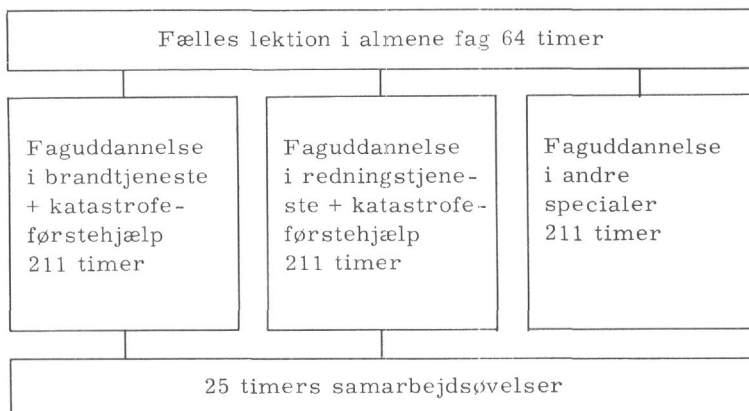
En af de indvendinger, der har været fremført mod den nuværende § 31-uddannelse går ud på, at der sker et temmeligt stort fald i de værnepligtiges uddannelseskurve ved overgangen fra kaserneuddannelsen til byuddannelsen. Årsagen hertil er i nogen grad det forholdsvis lange tidsrum, der forløber fra hjemsendelsen fra kasernen til indkaldelse i byen, men skyldes især, at uddannelsen i byen undertiden former sig som en kedelig repetition af det, der tidligere er lært på kasernen, og derfor ikke inspirerer og motiverer de værnepligtige tilstrækkeligt.

Afvikles uddannelsen som en samlet tjeneste, enten på kasernen eller i det lokale område, vil den kunne tilrettelægges jævnt fremadskridende uden nedgang ved overgang fra et uddannelsessystem til et andet.

Udvalget har ikke foretaget nogen undersøgelse af, hvilke økonomiske konsekvenser en eventuel ændret fordeling af den indbyrdes relation mellem kaserneuddannelsen og byuddannelsen måtte have, men det er under arbejdet i udvalget oplyst, at undersøgelser, som Civilforsvarsstyrelsen har foretaget i forbindelse med arbejdet i regeringens spareudvalg har vist, at udgiften pr. uddannelsestime på kasernen og i det lokale civilforsvar stort set er lige stor.

En struktur, hvor uddannelsen udelukkende sker på kasernen, kan opstilles således:

Model I: Kaserneuddannelse på indtil 300 timer

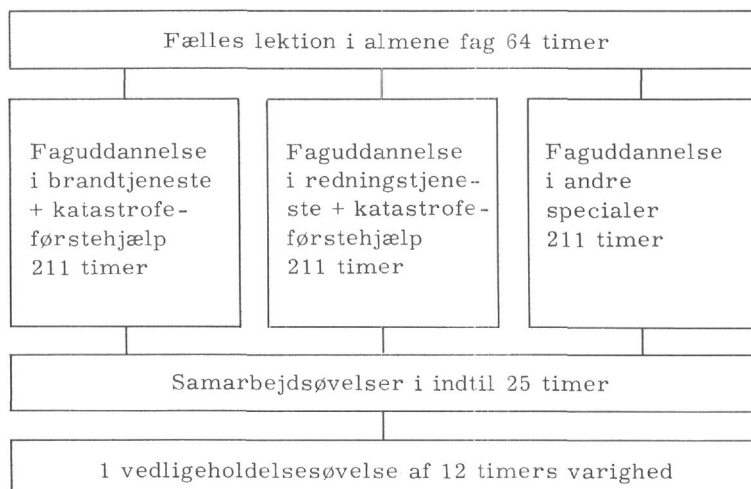

Den nuværende kaserneuddannelse udvides med op til 100 timer, således at de værnepligtige under kasernetjenesten lærer såvel den håndværksmæssige uddannelse som samarbejde i grupper og delinger. De resterende 25 timer anvendes til større øvelser, hvor samarbejde mellem grupper og delinger - også med andre tjenestegrene - indøves.

Uddannelsesmodellen, der i øvrigt forudsætter en ændring af civilforsvarsloven, indebærer imidlertid, at det uddannelsesapparat, som mange byer har bekostet store beløb på, ikke vil blive udnyttet.

De værnepligtiges tilknytning til civilforsvaret i det lokale område, herunder til de befalingsmænd, der i en katastrofesituation skal lede indsatsen, vil blive formindsket. De værnepligtige vil formentlig også føle den ekstra kasernetjeneste som en byrde i forhold til den nuværende tjenestetid.

Model II: Lokal uddannelse på indtil 300 timer

De værnepligtige indkaldes af de kommunale civilforsvarsmyndigheder til gennemgang af en grunduddannelse i det lokale område omfattende en almindelig orientering om civilforsvaret og en uddannelse i de almene, fælles civilforsvarsfag. De værnepligtige fordeles og uddannes derefter i overensstemmelse med byens behov for personel til de enkelte tjenestegrene i specialerne i ca 210 timer. Den resterende tjenestetid (ca. 25 timer) anvendes til større øvelser, hvor samarbejde mellem grupper og delinger - også med andre tjenestegrene - indøves og med deltagelse af personel fra andre byer og eventuel også fra CF-korpset.

Denne uddannelsesmodel, der også forudsætter en ændring af civilforsvarsloven, vil i praksis medføre mange og store administrative vanskeligheder. De § 31-værnepligtige skal indkaldes af de lokale myndigheder, hvilket betyder, at det meget store administrative arbejde, som Civilforsvarsstyrelsens værnepligtsafdeling i dag udfører med hensyn til indkaldelse, meddelelse af udsættelser og fritagelser, skal udføres af civilforsvarsmyndighederne i de enkelte byer. De kommunale civilforsvarsmyndigheder vil herved blive påført et meget stort ekstraarbejde, og der vil tillige let kunne blive forskelsbehandling af de værnepligtige ved tilrettelæggelsen af den enkelte bys udsættelses- og fritagelsespraksis.

På grund af det foran anførte, har udvalget ikke kunnet gå ind for nogle af de to uddannelsesmodeller, men er enig om, at en eventuel ændret § 31-uddannelsesstruktur bør indeholde både en kaserneuddannelse og en fortsat lokal uddannelse. Udvalget er endvidere af ovennævnte grunde enig om, at de § 31-værnepligtige bør påbegynde deres uddannelse på kasernen, og at uddannelsen som følge heraf må tilrettelægges efter det hidtidige princip om, at de værnepligtige under kaserneuddannelsen får en håndværksmæssig uddannelse, således at de lærer at håndtere redskaber og materiel, medens de under den fortsatte lokale uddannelse lærer at tilpasse det lærte til lokale forhold og øve samarbejdet i gruppe- og delingsramme.

Udvalget har overvejet, om en mindre ændring af den nuværende timestfordeling mellem kaserne- og lokaluddannelse ville forbedre § 31-uddannelsen.

En uddannelsesstruktur, hvor hovedvægten lægges på den kaserne-mæssige indlæring er angivet i model III.

Den nuværende kaserneuddannelse udvides med op til 75 timer, således at de værnepligtige også lærer at samarbejde i grupper og delinger. De resterende 25 timer anvendes som i model II til samarbejdsøvelser.

Denne model forudsætter en ændring af civilforsvarsloven og imod den taler i øvrigt samme argumenter, som er anført under model I og II.

En anden uddannelsesmodel er model IV, hvor de § 31-værnepligtige på kasernen i første omgang kun uddannes i fællesfagene, hvorefter de af det lokale civilforsvar fordeles til specialerne og uddannes heri. Derefter møder de værnepligtige igen på kasernen og får et genoptræningskursus i specialet. Kaserneuddannelsen vil derfor i anden omgang være af forskellig varighed, afhængig af, hvilket speciale den værnepligtige uddannes i.

Mange værnepligtige vil utvivlsomt løse den ekstra kaserne-tjeneste som en stor byrde, og den vil også medføre en omfattende administration.

Udvalget har overvejet andre varianter i timestfordelingen mellem kaserne- og lokaluddannelsen og undersøgt, om en af disse modeller ville være i stand til at afhjælpe nogle af de påpegede mangler i den nuværende uddannelse.

Den 22. februar 1974

Til: Indenrigsministeriet

I skrivelse af 2. januar 1974 (2.kt.j.nr. 1973/2200-14) har Indenrigsministeriet anmodet om udvalgets bemærkninger til et forslag fra Civilforsvarsstyrelsen om at opretholde reglen i § 4 i Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 354 af 28. juli 1970 om hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige til tjeneste i civilforsvaret. Denne bestemmelse ønsker Civilforsvarsstyrelsen opretholdt, selv om der gennemføres en ordning i forsvaret og CF-korpset, hvorefter en værnepligtig, der er mødt til tjeneste og hjemsendes som for tiden utjenstdygtig på grund af sygdom, ikke på ny vil blive indkaldt til uddannelse.

Uanset at der i forsvaret og CF-korpset kan være behov for ved langvarig sygdom hos de værnepligtige at ændre den hidtidige regel om genindkaldelse, finder udvalget, at dette ikke er tilfældet ved den nuværende uddannelse af §31-værnepligtige. Udvalget, der er bekendt med den nuværende praksis, hvorefter de værnepligtige som hovedregel kun genindkaldes til aftjening af den resterende tjenestetid, kan tilslutte sig Civilforsvarsstyrelsens opfattelse af, at det ikke vil være rimeligt, at § 31-værnepligtige, hvis uddannelse er tilrettelagt som en stærkt programmeret og effektiv uddannelse af kun 1 måneds varighed, på grund af sygdom i 3 dage kan unddrage sig den anordnede uddannelse. Udvalget finder endvidere ikke, at en opretholdelse af denne regel vil være så belastende for de § 31-værnepligtige som for øvrige værnepligtige, da der kun er tale om indkaldelse af 1 måneds varighed. På grund af den korte tjenestetid vil der være ca. 9 årlige indkaldelser, og de midlertidigt hjemsendte § 31-værnepligtige vil derfor have mulighed for at give møde relativt hurtigt efter, at sygdommen er overstået.

Såfremt udvalgets eventuelle indstilling om ændring af uddannelsen af §31-værnepligtige måtte give anledning dertil, vil spørgsmålet blive taget op til fornyet overvejelse.

P. u. v.

N. Elkær-Hansen

/ B. Elmquist

KAPITEL X

En nærmere beskrivelse af udvalgets forslag om formålet, strukturen og indholdet af den fremtidige § 31-uddannelse

Udvalget har i sit arbejde koncentreret sig om at gennemgå uddannelsesforhold, struktur og indhold, medens spørgsmålet om, hvilke pædagogiske principper og indlæringsmetoder, der bør anvendes, er holdt uden for. Udvalget går ud fra, at § 31-uddannelsen som hidtil vil blive tilrettelagt som en stærkt programmeret uddannelse, jfr. foran kapitel V. For så vidt angår uddannelsesprincipper m.v. henvises til kapitel 9 i betænkning nr. 677 om intensivering af værnepligtiges uddannelse i CF-korpset.

1. Formål

På grundlag af de i kapitel VII omtalte analyser og undersøgelser foreslår udvalget, at den overordnede målsætning for uddannelsen af § 31-værnepligtige formuleres således:

Formålet med uddannelsen af § 31-værnepligtige er at tilvejebringe menigt personel med en sådan civilforsvarsmæssig viden og færdighed, at de pågældende - efter evne og anlæg under kyndig ledelse - kan supplere de øvrige personalekategorier i den hjælpetjeneste, som CF-områderne skal oprette i medfør af civilforsvarslovens § 22.

Det således uddannede personel vil tillige - på frivillig basis - kunne indgå i det fredsmæssige katastrofeberedskab i det omfang et sådant er oprettet i de enkelte områder.

Udvalget har overvejet, hvorvidt der er andre opgaver end de, der er beskrevet i civilforsvarslovens § 22, der kan tænkes at blive pålagt de § 31-værnepligtige, f.eks. inden for miljøbeskyttelseslovgivningen o.lign.

Udvalget har affattet sit forslag således, at der inden for dette er mulighed for at udvide uddannelsen til tjeneste i nye opgaver som f.eks. forureningsbekæmpelse og til betjening af nye tekniske hjælpemidler. Man har endvidere anset det ønskeligt, at uddannelsen i færdigheder, der på grund af udviklingen måtte blive overflødige, kan udskydes.

2. Struktur

Udvalgets indstilling om den fremtidige § 31-uddannelses struktur forudsætter den nuværende opdeling med kaserne- og lokal uddannelse bibeholdt d.v.s. en kaserneuddannelse af indtil 200 timers - f.t. 189 timers varighed og lokal uddannelse på 50 timer om året i to år.

Når udvalget har opstillet sit forslag på grundlag af det nuværende time-tal på 189 timer til kaserneuddannelsen, skyldes det, at man mener, at det

under hensyntagen til de begrænsede bevillinger ikke vil være muligt at gennemføre uddannelsen med et højere timetal, uden at der samtidig sker en nedsættelse af den samlede årlige mandskabsstyrke.

Det er udvalgets opfattelse, at det hidtidige uddannelsessystem har været tilstrækkeligt effektivt til at uddanne mandskabet til at indgå i hjælpetjenesten. Denne effektivitet vil efter udvalgets opfattelse ikke blive svækket ved en rationalisering af kaserneuddannelsen med en nedskæring i antallet af timer, der under den nuværende uddannelse er afsat til kvartertjeneste, administration m. v.

Der er under kasernetjenesten normalt påregnet 14 timer til kvartertjeneste, der har til formål at lære den værnepligtige at vedligeholde og behandle udrustningsgenstande, uniformsgenstande på rette måde og bibringe ham den nødvendige forståelse af orden og renlighed under kasernemæssige forhold. Tjenesten afvikles normalt som en forberedelse til den daglige tjeneste.

Herudover er der under kasernetjenesten afsat 31 timer, der fordeler sig således:

Tjenesteforhold og organisation	9 timer
rengøring og vedligeholdelse af køretøjer og materiel	8
modtagelse og hjemsendelse	12
personlige oplysninger og velfærdsorientering	2

En del af disse timer vil kunne udelades, uden at der derved sker nogen nedsættelse af effektiviteten af de værnepligtiges nuværende uddannelse.

Udvalget foreslår derfor, at der ikke længere afsættes undervisningstimer under kaserneuddannelsen til kvartertjeneste, samt at antallet af timer, der under den nuværende uddannelse anvendes til administration, materielpleje m. v., nedsættes.

Med den således indvundne tid vil uddannelsen kunne tilrettelægges således, at de kommunale myndigheders ønske om en fælles bred uddannelse i indsatsfag, der muliggør en mere fleksibel anvendelse af de § 31-værnepligtige, kan imødekommes. Specialuddannelsen i brand- og redningstjenesten vil under lokaluddannelsen blive givet det mandskab, der har gennemgået kasernetjenestens fællesuddannelse i indsatslinien.

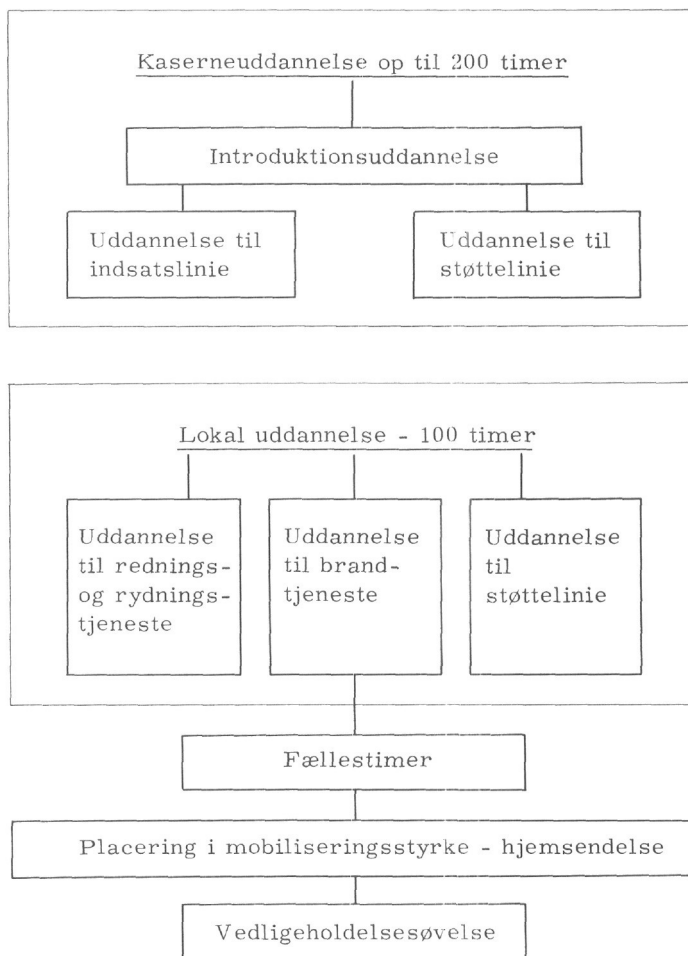
Udvalget foreslår derfor om kaserneuddannelsen, at de § 31-værnepligtige - efter en kortvarig fælles introduktionsperiode - deles i henholdsvis en indsatslinje, der omfatter indsatsfagene brand-, rednings- og rydningstjeneste og en støttelinie, der omfatter tjenestegrene som signaltjeneste, indkvarterings- og forplejningstjeneste m.v., der støtter indsatsen.

I hver linie gennemgår mandskabet en uddannelse, der omfatter samtlige fag inden for linien, således at mandskabet ved hjerterendelse fra kasernen har sådanne almene forkundskaber inden for enten støttelinien eller indsatslinien, at de lokale myndigheder kan placere og uddanne det : den tjenestegren, hvor der i dette lokale område er brug for personel. Den viden, som mandskabet har erhvervet på kasernen inden for de øvrige fag, vil tillige give de værnepligtige sådanne forkundskaber, at de i en indsatssituation kan anvendes i andre tjenestegrene.

Udvalget finder endvidere, at den nuværende maskinpasseruddannelse af en vis procentdel af de § 31-værnepligtige, der på kasernen er uddannet i brandtjeneste, bør ophøre.

Den fremtidige kaserneuddannelse i brandtjeneste bør i stedet udvides med en uddannelse i betjening af pumper. Dette kræver ingen særlige tekniske forkundskaber, når uddannelsen begrænses til simpel pumpebetjening. Forslaget indeholder praktiske fordele, da kaserneuddannelsen i dag savner personel til betjening af pumper

Modellen for udvalgets forslag ser således ud:

3. Indhold

Indholdet af udvalgets uddannelsesforslag kan for de enkelte faser og fag beskrives således:

I. KASERNEUDDANNELSEN

Introduktionsuddannelsen

Formål

Efter afslutningen af introduktionsuddannelsen skal samtlige § 31-værnepligtige have erhvervet de kundskaber og færdigheder, som er fælles for mandskab til alle tjenestegrene, og som er en forudsætning for den videre uddannelse.

De skal endvidere være orienteret om målet for uddannelsen som helhed og om forholdene under tjenesten.

Fagmål

Ved afslutningen af uddannelsesperioden skal den værnepligtige

i førstehjælp

- have viden om og færdighed i grundlæggende førstehjælp

i brandtjeneste

- have færdighed i brugen af mindre slukningsmidler d.v.s. udrulning af slanger samt elementær slukningsteknik,
- have viden om forhold ved krigsbrande

i redningstjeneste

- have færdighed i brugen af tovværk, optagelse og lejring på bære, indpakning i tæpper og anvendelse af belysningsmateriel,
- have viden om elementær frigørelsesteknik

i AC-tjeneste

- have viden om færdighed i at træffe personlige beskyttelsesforanstaltninger og yde førstehjælp mod virkningerne af masseødelæggelsesvåben

i CF-optræden

- kunne indtage enkle formationer og udføre de bevægelser, der er nødvendige for modtagelse af en instruktion og ordreudgivelse ved indsats og for en sikring af arbejdet på et skadested

i arbejdsteknik

- have indøvet i.øfte-, bære-, trække- og skubbeteknik

i organisation og tjenesteforhold

- have kendskab til civilforsvarets organisation, viden om værnepligts- og tjenesteforhold, samt en sådan holdning til den kommende tjeneste, at denne kan gennemføres i et godt samarbejde.

Timetallet for introduktionsuddannelsen

Grundlæggende førstehjælp	12 timer
Brandtjeneste	8
Redningstjeneste	16
Beskyttelse mod masseødelæggelsesvåben	8
CF-optræden	3
Arbejdsteknik	4
Organisation	4
Tjenesteforhold	3
Samarbejdsregler og gruppemøder	4
Administrative timer	8
I alt	70 timer

Indsatslinien

Formål

Formålet med grunduddannelsen i indsatslinien er gennem en enkeltmands-uddannelse at bibringe de værnepligtige den viden og de håndværksmæssige færdigheder i brugen af materiel i brandtjenesten, redningstjenesten og katastrofeførstehjælp, som er en forudsætning for den fortsatte uddannelse i civilforsvarsområderne.

Fagmål

Ved afslutning af uddannelsesperioden skal den værnepligtige

i katastrofeførstehjælp

- kunne udføre livreddende førstehjælp og katastrofeførstehjælp
- kunne udføre lejring, indpakning og transport af tilskadekomne
- kunne medvirke ved oprettelsen og betjening af venteplads

i brandtjeneste

- have færdighed i anvendelse af det materiel, der indgår i brandgruppen og slangegruppen
- kunne anvende slukningsteknik under hensyntagen til egen sikkerhed
- kunne betjene bærbar påhængssprøjte samt have kendskab til elementær fejlfinding
- have kendskab til brandtjenestens organisation og opgaver

i redningstjeneste

- have færdighed i anvendelse af det materiel, der indgår i redningsgruppen, delingsdepotvognen og hjælpe depotvognen
- kunne udføre midlertidige afstivninger til sikring af indespærrede og arbejdsstedet
- kunne foretage personredning fra etager og kældre
- have kendskab til sikkerhedsregler under arbejdet
- have kendskab til tekniske installationer
- have kendskab til redningstjenestens organisation og opgaver.

Timetallet for indsatslinien

Katastrofeførstehjælp	33 timer
Brandtjeneste	39
Redningstjeneste	47
I alt	119 timer

Støttelinien

Formål

Formålet med grunduddannelsen i støttelinien er at bibringe de værnepligtige en sådan viden om og færdighed i brugen af materiellet i forplejnings-, signal- og AC-tjenesten, som er en forudsætning for den fortsatte uddannelse i civilforsvarsområderne.

Fagmål

- Ved afslutningen af uddannelsesperioden skal den værnepligtige
- i forplejningstjenesten
 - kunne betjene og opstille forplejningsgruppens materiel og bistå ved feltkogning
 - have kendskab til forplejningstjenestens organisation og opgaver

i signaltjenesten

- have færdighed i betjening af telefon-, radio-, observations- og markeringsmateriel samt udførelse af ordonnanstjeneste
- have viden om signaltjenestens organisation, opgaver og almindelige bestemmelser

i AC-tjenesten

- have færdighed i betjeningen af spore- og måleudstyr til konstatering af radioaktivitet og kemiske kampstoffer, hvilket også kan have betydning for den værnepligtiges anvendelse i byernes fredsmæssige katastrofeberedskab
- have viden om kollektive beskyttelsesforanstaltninger samt oprettelse og betjening af rensestationer
- have viden om principperne for sporing og måling.

Timetallet for støttelinien

Forplejningstjenesten	15 timer
Signaltjenesten	60
AC-tjenesten	44
I alt	119 timer

II. DEN FORTSATTE UDDANNELSE I CIVILFORSVARSSOMRÅDERNE

Specialuddannelsen

Formål

Efter afslutningen af specialuddannelsen skal de § 31-værnepligtige have erhvervet de kundskaber og færdigheder, der er en forudsætning for, at de efter evner og anlæg kan mobiliseringsplaceres inden for et af følgende tjenesteområder:

Brandtjenesten og reservevandforsyningstjenesten
 Redningstjenesten og rydningstjenesten
 Indkvarteringstjenesten
 Forplejningstjenesten
 Signaltjenesten
 AC-tjenesten.

Fagmål

Indsatslinien (mandskab til brand-, rednings- og rydningstjenesten).

Gennem praktiske øvelser i gruppe- og delingsramme skal de værnepligtige bibringes den viden og de færdigheder, der er forudsætning for, at de ved beredskabsetablering samt under krigsmæssig indsats ved skader forvoldt af konventionelle våben eller masseødelæggelsesvåben kan bestride funktionerne enten

i brandgruppen

- på alle menigpladser i brandgruppen og vand/slangegruppen, dog fortrinsvis de sekundære funktioner i de enkelte hold (2,4,6)

i redningsgruppen

- på alle menigpladser, dog fortrinsvis de sekundære pladser (3-10)

i rydningsgruppen

- på alle menigpladser.

Støttelinien

Gennem praktiske øvelser i hold og grupper skal de værnepligtige bibringes den viden og de færdigheder, der er en forudsætning for, at de ved beredskabsetablering og under krigsmæssig indsats kan bestride følgende menigfunktioner:

i forplejningstjenesten

- alle pladser undtagen funktionen som kogeleder

i indkvarteringstjenesten

- alle pladser undtagen funktionen som regnskabskyndig

i den lokale signaltjeneste

- alle pladser i kommandocentraler, på observationsposter, på udrykningsstationer og i kommandodelingernes signalgrupper

i AC-tjenesten

- alle pladser på spore- og målehold samt på rensestationer.

Timetallet i den fortsatte lokale uddannelse

Fællestimer for indsats- og støttelinien:

Modtagelse m.v.	4 timer	
Organisation	4	
Samarbejdsregler m.v.	4	-
Materielvedligeholdelse	6	
I alt	18 timer	18 timer

Timer for indsatslinien

VP til brandtjenesten

Brandtjeneste	74 timer
Katastrofeførstehjælp)	8
I alt	82 timer

VP til rednings- og rydningstjenesten

Redningstjeneste	70 timer
Katastrofeførstehjælp)	12
I alt	82 timer

Timer for støttelinien

Forplejningstjeneste	15 timer	
Indkvarteringstjeneste	29	
Signaltjeneste	34	
AC-tjeneste	4	
I alt	82 timer	82 timer
I alt fortsat lokal uddannelse		100 timer

I sine overvejelser vedrørende tilrettelæggelse og gennemførelse af den fortsatte lokale uddannelse har udvalget overvejet, på hvilken måde de §31-værnepligtige bedst kan indpasses i det kommunale civilforsvar. Den kommunale hjælpetjeneste vil også i fremtiden bestå af enheder, der personelmæssigt er sammensat af flere forskellige personelkategorier: Værnepligtige efter lovens §§ 7 og 31, frivillige samt kommunalt personale, jfr. lovens § 30. De forskellige personelkategorier uddannes ofte hver for sig, da de ikke har samme forudsætninger, men det vil uden tvivl være værdifuldt, at samarbejdet i de enkelte grupper i det kommunale enhedscivilforsvar bliver afprøvet, og at det samlede personel får lejlighed til at mødes og gennemdrøfte den fælles opgave. Som forholdene er i dag, lader dette sig vanskeligt gøre. Udvalget ønsker at pege på den mulighed, der består i lejlighedsvis at lade alle personelkategorier deltage i en mønstrings- eller vedligeholdelsesøvelse. En sådan deltagelse kræver imidlertid for de § 7-værnepligtige en ændring af den bestående ordning, hvorefter disse værnepligtige ikke længere indkaldes til uddannelse i det lokale civilforsvar.

KAPITEL XI

Tilvejebringelse og uddannelse af befalingsmænd til det kommunale civilforsvar

Hjælpetjenestens mandskab er som nævnt i kapitel V sammensat af flere forskellige personelkategorier (frivillige, § 29- og § 30-personel samt værnepligtige). Dens befalingsmænd rekrutteres også fra disse grupper.

De § 31-værnepligtige gruppeførere udtages og uddannes i henhold til civilforsvarslovens § 31, stk. 5, hvori det hedder:

Blandt de indkaldte værnepligtige udtages egnede befalingsmandselever i fornødent omfang, fortrinsvis sådanne, der selv ønsker det. Disse gennemgår en supplerende uddannelse omfattende indtil 200 timer, eventuelt under kasernemæssig indkvartering. Efter uddannelsen til befalingsmænd er de - bortset fra deltagelse i mønstringer og øvelser - forpligtet til at gøre tjeneste i indtil fire år, regnet fra afslutningen af befalingsmandsuddannelsen. Tjenesten må ikke omfatte mere end 50 timer om året.

Ifølge denne bestemmelse udvælger de lokale civilforsvarsmyndigheder ca. 15 % af den samlede § 31-styrke til befalingsmandsemner og indstiller senest to måneder før den to-årige lokale uddannelse påregnes afsluttet til Civilforsvarsstyrelsen, at de pågældende udtages til befalingsmandselever. Selve udtagelsen foretages af Civilforsvarsstyrelsen på grundlag af de på sessionen afholdte prøver, kasernens udtalelser og udtalelser fra de lokale myndigheder om den pågældendes kvalifikationer. Befalingsmandseleverne gennemgår herefter en måneds kasernemæssig uddannelse, der for tiden foregår på Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev, hvorefter de overføres til det lokale civilforsvar som gruppeførere.

Under den lokale uddannelse og i indsatssituationer anvendes gruppeførerne som førere af de enkelte grupper. Deres uddannelse er tilrettelagt som deltagelse i et begrænset antal indsatsøvelser med værnepligtigt mandskab, hvor føringsopgaver indøves, suppleret med et specielt uddannelsesprogram, der giver dem mulighed for at vedligeholde deres håndværksmæssige viden og færdigheder og opnå rutine i at føre menigt mandskab.

Der er i udvalget enighed om, at ikke alle de § 31-værnepligtige gruppeførere, der er tilvejebragt efter den nuværende ordning, kan løse de opgaver af førings- og instruktionsmæssig karakter, der kræves af befalingsmændene i det lokale civilforsvar.

Årsagerne hertil er efter udvalgets opfattelse, at de § 31-værnepligtige gruppeførere på grund af den korte indlæringsperiode både som menige og befalingsmænd ikke har mulighed for at opnå tilstrækkelig erfaring og viden til at kunne vejlede mandskabet. Hertil kommer, at de lokale civilforsvarsmyndigheder, der på grund af lovens ordlyd skal udtage mandskabet senest to måneder før den fortsatte lokale uddannelse påregnes afsluttet, ikke altid

vil have tilstrækkeligt kendskab til den pågældendes egnethed som befalingsmand.

Udvalget foreslår derfor, at den nuværende tvangsmæssige udtagelse af § 31-værnepligtige til gruppeføreruddannelse bringes til ophør, og at der i stedet søges tilvejebragt befalingsmænd til det kommunale civilforsvar med en bedre faglig uddannelse.

Uddannelsen i CF-korpset giver de menige en sådan god faglig uddannelse, og udvalget vil derfor finde det ønskeligt, om menige fra CF-korpset med forudsætninger for at virke som befalingsmænd kan overføres til det kommunale civilforsvar.

I medfør af civilforsvarslovens § 7 er der overført korpsværnepligtige, der udgår af korpsets mobiliseringsstyrker til det lokale civilforsvar, men det er først i de senere år, at der blandt de overførte er befalingsmænd i større antal.

Disse befalingsmænd kan med fordel anvendes som førere i det kommunale civilforsvar, men som tidligere nævnt, er uddannelsen af § 7-værnepligtige midlertidigt ophørt. Det kommunale civilforsvar vil ved mobilisering kunne råde over dem, men har også brug for dem i den fredsmæssige opbygning. Hvis § 31-gruppeføreruddannelsen falder bort, er der ikke befalingsmænd til at lede det værnepligtige mandskab under øvelser i det Lokale område.

Det vil derfor efter udvalgets opfattelse være ønskeligt, at der også i fredstid kan tilvejebringes en ordning, hvorefter menige fra CF-korpset overføres til tjeneste i byerne, så de kan deltage i disses øvelser som befalingsmænd. Da en ordning, hvor korpsets værnepligtige tvangsmæssigt overføres til byerne, kan skabe både klimamæssige og uddannelsesmæssige vanskeligheder under korpstjenesten, vil udvalget som en forsøgsordning foreslå, at der under kasernetjenesten og på så tidligt et tidspunkt som muligt, gives de værnepligtige i korpset, der med hensyn til kvalifikationer og bopæl er egnede som befalingsmænd i det lokale civilforsvar, et tilbud om hjemsendelse fra korpstjenesten før tiden - f.eks. 14 dage før denne ellers påregnes afsluttet - mod at forrette tjeneste i et tilsvarende antal timer i det lokale civilforsvar. Hjælpetjenesten vil herved få mulighed for at dække behovet for befalingsmænd i øvelsesperioden og give værnepligtige et nødvendigt kendskab til de lokale forhold og personel. Det vil endvidere kunne vække interessen hos de værnepligtige for deltagelse i det fredsmæssige katastrofeberedskab i deres egen by.

Efter udvalgets opfattelse vil tilbuddet om overførsel til det lokale civilforsvar være attraktivt for de værnepligtige, fordi de slipper for en del af deres korpstjeneste, så de på et tidligere tidspunkt kan genoptage deres civile erhverv og levevis, de vil i en krigssituation gøre tjeneste i den by, hvor de har deres bopæl i stedet for at blive sat til tjeneste i korpset i et helt andet område, og de gør tjeneste som befalingsmænd og ikke som almindelige menige.

Det må endvidere være en forudsætning for ordningens gennemførelse, at uddannelsen i CF-korpset tilrettelægges på en sådan måde, at CF-korpsmandskabet får en orientering om det lokale civilforsvars organisation og virke.

Endelig forudsætter udvalget, at ophøret af den hidtidige § 31-værnepligtige gruppeføreruddannelse ikke skal afholde interesserede § 31-værnepligtige fra muligheden af en befalingsmandsuddannelse i civilforsvaret, men at disse

værnepligtige på lige fod med de frivillige kan deltage i den befalingsmandsuddannelse som gruppeførere i den kommunale hjælpetjeneste, der i dag finder sted på Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev.

Udvalget har ikke foretaget undersøgelser af, hvilke merudgifter eller besparelser, som måtte følge af gennemførelsen af udvalgets forslag, men det er dets opfattelse, at forslaget om at bringe den nuværende § 31-gruppeføreruddannelse til ophør og afhjælpe det kommunale civilforsvars gruppeførerproblem ved at overføre menige gruppeførere fra CF-korpset, vil kunne medføre en besparelse i de samlede uddannelsesudgifter til civilforsvarets værnepligtige.

Udgifterne ved kasertering og uddannelse af § 31-værnepligtige gruppeførere på Civilforsvarets tekniske Skole vil i finansåret 1974/75 andrage ca. 350.000 kr. Disse udgifter bortfalder, ligesom der vil blive en besparelse i manddageudgiften for CF-korpset ved den tidligere hjemsendelse af korpsværnepligtige.

Besparelsen vil i nogen grad blive opvejet ved forøgede udgifter i det kommunale civilforsvar til dækning af udgiften ved uddannelse af korpsmandskabet.

Endelig må det antages, at ophøret af udtagelsen af § 31-værnepligtiges gruppeføreruddannelse vil have en gavnlig indflydelse på de § 31-værnepligtiges tjeneste, der kan afvikles uden hensyn til muligheden for at blive udtaget til befalingsmandsuddannelse.

København, den 19. februar 1975.

Torben Peter Christiansen	Niels Elkær-Hansen formand	Herman Jensen
Kaj Mortensen	Hans Jørgen Pedersen	Poul Alf. Poulsen
Bjarne Riis-Nielsen	I. A. Brask Thomsen	F. Trosbjerg
Birte Elmquist sekretær		N.F. Holm sekretær

Oversigt over i hvilke kommuner, der er gennemført et samvirke med hensyn til fælles uddannelse af § 31-værnepligtige.

1. Nordjysk CF-Samvirke Hvims: Skagen, Frederikshavn, Sæby, Hirshals, Hjørring og Brønderslev.
2. Thisted og Morsø.
3. Løgstør, Nibe og Hadsund.
4. Randers, Grenaa og Ebeltøft.
5. Silkeborg og Ikast.
6. Viborg, Kjellerup og Bjerringbro.
7. Holstebro, Lemvig og Struer.
8. Herning og Brande.
9. Ringkøbing, Skjern og Egvad.
10. Horsens, Skanderborg og Odder.
11. CF-Samvirke Gudsø: Kolding, Vejle, Fredericia, Lunderskov, Vejen og Middelfart.
12. CF-Samvirke Uglvig: Esbjerg, Bramminge, Grindsted, Ribe, Varde og Fanø.
13. CF-Samvirke Sønderjylland Tinglev: Aabenraa, Haderslev, Graasten, Sønderborg, Tønder, Vojens og Bov.
14. Odense, Nyborg, Kerteminde og Bogense.
15. Assens og Faaborg.
16. Svendborg, Ringe og Rudkøbing.
17. Slagelse, Ringsted, Skælskør, Korsør, Sorø og Kalundborg.
18. Holbæk og Nykøbing-Rørvig.
19. Frederikssund, Frederiksværk og Hundested.
20. Birkerød og Farum.
21. Helsingør og Fredensborg.
22. Haslev, Fakse og Stevns.
23. Rønne, Hasle, Allinge, Neksø og Aakirkeby.
24. Uddannelsessamvirket "Brændte Ege" ved Nykøbing F. : Sakskøbing, Stubbekøbing, Sydfalster, Vordingborg, Præstø, Møn, Maribo, Nakskov, Rødby og Nysted.

Indenrigsministeriets udvalg vedrørende
uddannelsen af det værnepligtige
personel i civilforsvaret uden for CF-korpset

Den 10. juni 1974

Til: Indenrigsministeriet

I skrivelse af 5. april 1974 (**2.kt.j.nr.** 1973/2132/5-1) har Indenrigsministeriet anmodet udvalget om en udtalelse om, hvilke konsekvenser der måtte være forbundet med, at den i civilforsvarslovens §31 nævnte grunduddannelse - i tilfælde af at Padborg-kasernen nedlægges - henlægges til samtlige eller en del af korpsets kaserner.

I denne anledning skal man meddele, at udvalget er enig med Civilforsvarsstyrelsen i, at en sammenblanding af uddannelser med forskellig varighed på de enkelte tjenestesteder af klimamæssige grunde bør undgås. Udvalget forstår imidlertid, at det af hensyn til begrænsningen af civilforsvarets udgifter kan blive nødvendigt at nedlægge CF-kasernen i Padborg og at overføre de §31-værnepligtige til en eller flere korpskaserner.

Såfremt Padborg-kasernen nedlægges, vil udvalget foretrække, at grunduddannelsen af de § 31-værnepligtige foregår på en enkelt kaserne, da der vil være visse pædagogiske fordele forbundet hermed. En spredning af uddannelsen til flere kaserner vil imidlertid efter udvalgets opfattelse kunne tilrettelægges, således at uddannelsen ikke forringes.

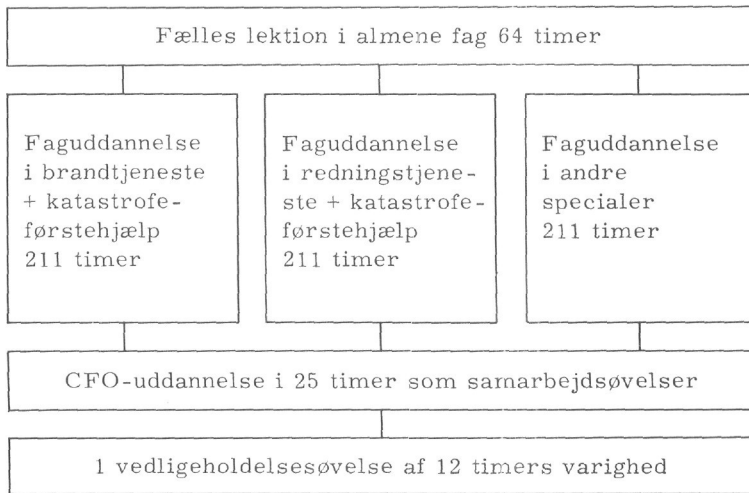
Udvalget vil derfor i sit videre arbejde med tilrettelæggelsen af §31-uddannelsen tage hensyn til en eventuel fordeling af grunduddannelsen til flere kaserner.

P. u. v.

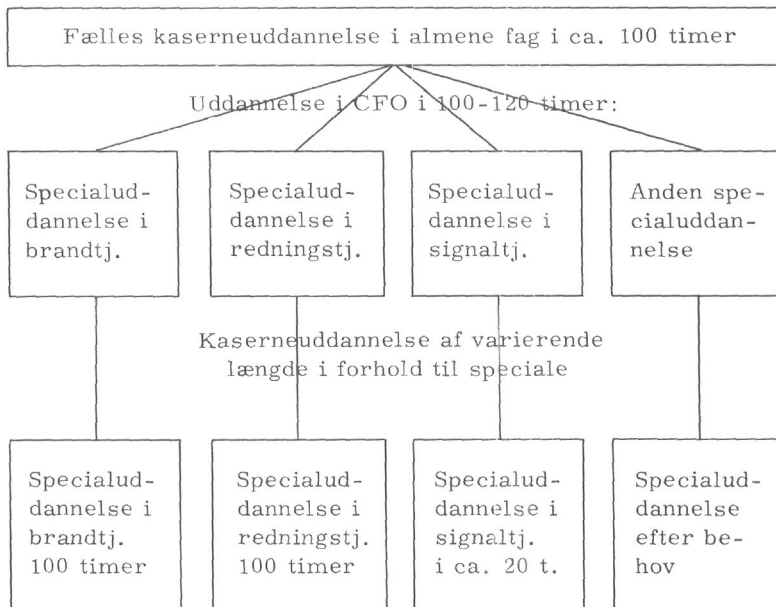
N. Elkær-Hansen

/il. Elmquist

Model III: Kaserneuddannelse på indtil 275 timer

Model IV:

De foran nævnte ulemper har imidlertid ved alle modellerne været for tungtvejende, og udvalget er derfor enig om i dets forslag til en ændret § 31-uddannelse at bibeholde den nuværende relation mellem kasernetjenesten og den fortsatte lokale uddannelse.

En anden hovedindvending mod den nuværende § 31-uddannelse er, at den ikke skaber balance i det kommunale civilforsvars personelstyrker. Uddannelsen er begrænset til personel til indsatsjenestegrene, medens der ikke uddannes i specialer som signaltjeneste (bortset fra de større byer), indkvarterings- og forplejningstjeneste m.v. Disse tjenestegrene savner, som det fremgår af kapitel VII, personel. Der mangler ligeledes personel til udførelse af en række opgaver i forbindelse med selve indsatsen.

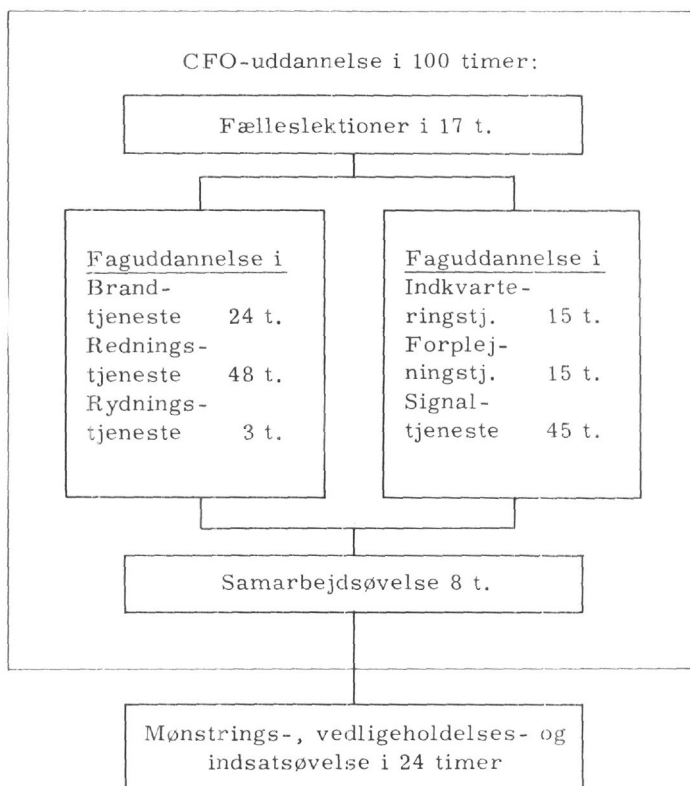
Fra kommunal side er endvidere fremført, at kaserneuddannelsen bør skabe mulighed for en fleksibel anvendelse af de § 31-værnepligtige.

De værnepligtige, der frivilligt melder sig til det fredsmæssige katastrofeberedskab, vil derved blive bedre egnede til denne tjeneste.

Udvalget har derfor overvejet, hvorvidt indholdet af den nuværende § 31-uddannelse kunne ændres, således at behovet i alle tjenestegrene kunne tilgodeses og de § 31-værnepligtige samtidig få en mere all-round dækkende uddannelse.

Følgende uddannelsesmodel kunne tænkes:

Model V: Fælles grunduddannelse på kaserne i 200 timer

Kasernetjenesten tilrettelægges som en ensartet grunduddannelse for alle værnepligtige. Den består dels af de almene fag, der også i den nuværende kaserneuddannelse er ens for alle værnepligtige, samt af et antal timer i brandtjeneste, redningstjeneste og katastrofeførstehjælp.

Ved overførslen til det lokale civilforsvar fordeles de værnepligtige til de tjenestegrene, som har behov for mere mandskab, det være sig til indsats-tjenesten eller andre specialer, eventuelt helt nye specialer. Byuddannelsen tilrettelægges i indsatsfagene således, at de værnepligtige gennem øvelser indøver det tidligere lærte og samtidig lærer samarbejdet i grupper og hold.

To til fire år efter hjemsendelsen indkaldes de værnepligtige til en stor mønstrings-, vedligeholdelses- og indsatsøvelse af i alt 24 timers varighed. Denne øvelse afholdes med så store hold som muligt på skift i de enkelte byer og således, at byens samlede mobiliseringsapparat eventuelt samtidig kunne afprøves.

På grundlag af de i kapitel VII opstillede analyser er der i udvalget enighed om, at der er behov for mandskab til andre tjenestegrene end den, hvortil der i øjeblikket uddannes, og at behovet bør dækkes ved at udvide den nuværende § 31-uddannelse til også at omfatte de øvrige tjenestegrene.

Uddannelsesmodellen, der tillige tager sigte på en all-round uddannelse af de § 31-værnepligtige, indebærer imidlertid en nedsættelse i den faglige uddannelse inden for brand- og redningstjeneste, som kan være betænkelig. De værnepligtige bør have så stor faglig viden som overhovedet muligt, og det er under udvalgsarbejdet oplyst, at det faglige timetal for de § 31-værnepligtige i brand, redning og katastrofeførstehjælp i sin tid blev fastsat som det absolut minimale efter et sagligt skøn. Hertil kommer, at behovet for personel i de enkelte tjenestegrene er fastsat efter det materiel, der er til rådighed i indsatssituationen, og det vil derfor være vanskeligt at udnytte det all-round uddannede personel. Den nuværende uddannelse i indsatsfagene tilgodeser det behov, der er for at give personellet kendskab til det andet indsatsfag, idet brandfolkene får så megen uddannelse i redningstjeneste, som er nødvendig for, at de kan hjælpe redningstjenesten uden materiel, men blot med deres hænder. Tilsvarende får redningsfolkene kendskab til brandtjeneste til at hjælpe i en brandsituation, hvor redningsopgaver ikke trænger sig på.

Det er imidlertid i udvalget oplyst, at de kommunale myndigheder lægger afgørende vægt på, at § 31-uddannelsen tilrettelægges så fleksibel som muligt, således at de lokale civilforsvarsmyndigheder selv kan placere det kaserneuddannede mandskab efter behov og give det den nødvendige lokale specialuddannelse.

Udvalget har derfor undersøgt, om der ved en rationalisering af den nuværende uddannelse kan indvindes tid, således at den fleksible ordning kan gennemføres uden væsentlige nedsættelser i det faglige uddannelsesprogram i brand- og redningstjeneste.

De nuværende uddannelsesplaner er løbende moderniseret og ajourført med hensyn til anvendelse af nye undervisningsmidler og -metoder, og der vil næppe ved overgang til andre metoder kunne indvindes tid. Der vil derimod ved en nedskæring i antallet af de timer, der under den nuværende kaserneuddannelse er afsat til kvartertjeneste, administration m.v. kunne indvindes tid, der kan anvendes til at give de § 31-værnepligtige en mere all-round dækkende uddannelse.

Der er derfor i udvalget enighed om at foreslå, at den fremtidige § 31-uddannelse tilrettelægges med en kaserneuddannelse på indtil 200 timer, for tiden dog kun 189 timer, hvor de værnepligtige uddannes håndværksmæssigt til betjening af materiel i en indsatslinie og en støttelinie samt en lokal uddannelse på 100 timer, hvor de værnepligtige uddannes til at arbejde i enheder på den plads, de lokale myndigheder anbringer dem.

Denne uddannelsesstruktur og dens indhold beskrives i det følgende kapitel.

Uddannelsesfaciliteter i det lokale civilforsvar

Sted	Standard øvelsesanlæg	Minianlæg	CF-gård	Brandhus
<u>CF-region I:</u>				
Aalborg	2		1	1
Hobro	1			
Hvims	1		1	1
Løgstør		1	1	
Hjørring			1	
Brønderslev			1	
Frederikshavn			1	
Sæby			1	
I alt	4	1	7	2
<u>CF-region II:</u>				
Århus	1		1	1
Herning	1		1	
Randers	1		1	1 (bygning)
Holstebro	1		1	
Lemvig			1	
Odder			1 (komb. m. brandst.)	
Ringkøbing			1	
Silkeborg	1		1 (komb. m. brandst.)	
Skanderborg			1 (komb. m. brandst.)	
Skive		1		
Skjern		1		
Tarm			1 (komb. m. brandst.)	
Thisted	1			
Viborg	1		1 (komb. m. brandst.)	
I alt	7	2	11	2

Sted	Standard øvelsesanlæg	Minianlæg	CF-gård	Brandhus
<u>CF-region VI:</u>				
Fredensborg			1	
Hillerød			1	
Helsingør	1		1	
Roskilde			1	
Birkerød			1	
Frederiksværk	(1 f. hundetj.)			
Frederikssund		1		
Køge	1		1	
Farum			1	
Storkøbenhavn	1		1	1
I alt	3	1	8	1
<u>CF-region VII:</u>				
Rønne	1		1	
I alt	1		1	

Sted	Standard øvelsesanlæg	Minianlæg	CF-gård	Brandhus
<u>CF-region III:</u>				
Bov			1	
Esbjerg (Uglevig)	1		1	1
Gudsø	1		1	1 + stråle- varmegd.
Grindsted			1	
Horsens	1		1	
Kolding			1	
Tønder			1	
Vejen			1	
Civilforsvarets tekniske skole	1			
CF-kaserne Haderslev	1			
I alt	5	0	8	2 + stråle- varmegd.
<u>CF-region IV:</u>				
Assens	1		1	
Middelfart		1	1	
Odense	1		1	1
Rudkøbing			1	
Svendborg	1		1	
I alt	3	1	5	1
<u>CF-region V:</u>				
Holbæk	1		1	
Korsør			1	
Slagelse	1		1	
"Brændte Ege"	1		1	
CF-kaserne Næstved	1		1	
Rødby			1	
I alt	4	0	6	0

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til redningstjeneste under kasernemæssige forhold.

1. Redningstjeneste	61 timer
2. Katastrofeførstehjælp	56 timer
3. Brandtjeneste	8 timer
4. Arbejdsteknik	4 timer
5. Beskyttelse mod virkningerne af masseødelæggelsesvåben	8 timer
6. Tjenesteforhold og organisation	9 timer
7. Rengøring og vedligeholdelse af køretøjer og materiel	8 timer
8. CF-optræden	3 timer
9. Kvartertjeneste	14 timer
10. Modtagelse og hjemsendelse	12 timer
11. Personlige oplysninger - velfærdsorientering	2 timer
12. Talsmandsmøder og valggruppemøder	4 timer
I alt	189 timer

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til brandtjeneste under kasernemæssige forhold.

1. Brandtjeneste	58 timer
2. Katastrofeførstehjælp	56 timer
3. Redningstjeneste	11 timer
4. Arbejdsteknik	4 timer
5. Beskyttelse mod virkningerne af masseødelæggelsesvåben	8 timer
6. Tjenesteforhold og organisation	9 timer
7. Rengøring og vedligeholdelse af køretøjer og materiel	8 timer
8. CF-optræden	3 timer
9. Kvartertjeneste	14 timer
10. Modtagelse og hjemsendelse	12 timer
11. Personlige oplysninger - velfærdsorientering	2 timer
12. Talsmandsmøder og valggruppemøder	4 timer
I alt	189 timer

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til signaltjeneste under kasernemæssige forhold.

1. Signaltjeneste	115 timer
2. Ekskursion til CF-region III og materieldepot Kolding	7 timer
3. Brandtjeneste	8 timer
4. Arbejdsteknik	4 timer
5. Beskyttelse mod virkningerne af masseødelæggelsesvåben	8 timer
6. Tjenesteforhold og organisation	9 timer
7. Rengøring og vedligeholdelse af materiel	3 timer
8. CF-optræden	3 timer
9. Kvartertjeneste	14 timer
10. Modtagelse og hjemsendelse	12 timer
11. Personlige oplysninger - velfærdsorientering	2 timer
12. Talsmandsmøder og valggruppemøder	4 timer
I alt	189 timer

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til redningstjeneste under den fortsatte uddannelse i CF-områderne.

1. Redningstjeneste	36 timer
2. Katastrofeførstehjælp	18 timer
3. CF-organisation, kommando- og signalveje	4 timer
4. Teknisk tjeneste	2 timer
5. Vedligeholdelse og soignering af materiel	6 timer
6. Modtagelse m. v.	4 timer
I alt	100 timer

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til brandtjeneste under den fortsatte uddannelse i CF-områderne.

1. Brandtjeneste	66 timer
2. Katastrofeførstehjælp	18 timer
3. CF-organisation, kommando- og signalveje	4 timer
4. Teknisk tjeneste	2 timer
5. Vedligeholdelse og soignering af materiel	6 timer
6. Modtagelse m. v.	4 timer
I alt	100 timer

Pensumplan for uddannelse af § 31-værnepligtige til signaltjeneste under den fortsatte uddannelse i CF-områderne.

1. Signaltjeneste	70 timer
2. Redningstjeneste	13 timer
3. Grunduddannelse i førstehjælp	12 timer
4. CF-organisation	2 timer
5. Modtagelse m. v.	3 timer
I alt	100 timer

Lektionsplan for 1. vedligeholdelsesøvelse med værnepligtigt mandskab i i redningstjenesten.

1. Modtagelse og orientering	1 time
2. Ringøvelse	3 timer
3. Gruppeindsatsøvelse	3 timer
4. Planspiløvelse	1 time
5. Indsatsøvelse	3 timer
6. Afslutning - hjemsendelse	1 time
	12 timer

Lektionsplan for 1. vedligeholdelsesøvelse med værnepligtigt mandskab i brandtjenesten.

1. Modtagelse og orientering	1 time
2. Ringøvelse	4 timer
3. Gruppeindsatsøvelse	2 timer
4. Planspiløvelse	1 time
5. Indsatsøvelse	3 timer
6. Afslutning - hjemsendelse	1 time
	12 timer

OVERSIGT OVER PERSONEL I DEN KOMMUNALE HJÆLPETJENESTE (pr. 1. oktober 1974)

Tjenestegren	§ 31-VP		§ 7-VP		Frivillige		§ 30-personel		I alt	
	Befalingsmænd	Menige	Befalingsmænd	Menige	Befalingsmænd	Menige	Befalingsmænd	Menige	Befalingsmænd	Menige
Brand- og reservevandsforsyningstjeneste	878	10549	395	4924	313	1257	503	1934	2089	18664
Redningstjeneste	949	11229	405	4813	201	916	30	41	1585	16999
Rydningstjeneste			17	155	10	93	314	2316	341	2564
Teknisk tjeneste					43	290	406	5477	449	5767
Signal- og varselingstjeneste	6	1170	27	574	333	2533	56	523	422	4800
Indkvarterings-tjeneste					71	789	150	796	221	1585
Forplejnings-tjeneste					73	760	10	56	83	816
Faglig tjeneste			144	151	28	53	48	59	220	263
Stabstjeneste			63	28	315	125	517	45	895	198
Anden tjeneste		4	127	1329	90	635	8	95	225	2063
I alt	1833	22952	1178	11974	1477	7451	2042	11342	6530	53719
	24.785		13.152		8.928		13.384		60.249	

Indenrigsministeriets udvalg vedrørende
uddannelsen af det værnepligtige
personel i civilforsvaret uden for CF-korps

Den 12. september 1973

Til: Indenrigsministeriet

I skrivelse af 6. juni 1973 (2.kt.j.nr. 1973/2259-3) har Indenrigsministeriet anmodet udvalget om en udtalelse over Civilforsvarsstyrelsens indstilling af 11. maj 1973 om stående bemyndigelse for lokale myndigheder til indkaldelse af § 31-værnepligtige til indsats i stormflodsberedskabet.

I denne anledning skal man meddele, at udvalget kan tilslutte sig Civilforsvarsstyrelsens indstilling, idet der efter udvalgets opfattelse ingen betænkeligheder er ved, at der i henhold til civilforsvarslovens § 1, stk. 2, meddeles borgmesteren i Ribe, borgmesteren i Bramminge og borgmesteren i Tønder stående bemyndigelse til i en situation, hvor evakuering af befolkningen fra marskegnene skønnes umiddelbar nødvendig på grund af faren for oversvømmelse, at indkalde de civilforsvarskommissionerne efter civilforsvarslovens § 31, stk. 4, tildelte værnepligtige til øjeblikkelig fremmøde med henblik på civilforsvarsmæssig katastrofeindsats efter civilforsvarskommissionernes nærmere bestemmelse inden for rammerne af stormflodsberedskabet.

Udvalget kan endvidere tilslutte sig forslaget om, at der gives borgmestrene bemyndigelse til at genindkalde de værnepligtige til enkelte mønstringer og øvelser af kortere varighed, selv om udvalget er opmærksom på, at der herved bliver tale om en mere byrdefuld tjeneste for de § 31-værnepligtige i Sønderjylland. Efter udvalgets opfattelse vil den samfundsnyttige værdi af de værnepligtige s indsats være tilstrækkelig motivation for dem til at udføre denne tjeneste.

P.u. v.

N. Elkær-Hansen

/B. Elmquist

Den 12. november 1973

Til: Civilforsvarsstyrelsen

I skrivelse af 20. september 1973 (5. kontor j.nr. 236-46-23/73) har Civilforsvarsstyrelsen forelagt udvalget spørgsmålet om det nærmere indhold af en introduktionsskrivelse til værnepligtige, der indkaldes til § 31-tjeneste.

Udvalget skal i denne anledning meddele, at det er enigt i, at de værnepligtige orienteres inden indkaldelsen. Den introduktionsskrivelse, der udsendes før fremmødet til kasernetjeneste, bør indeholde alle praktiske oplysninger i forbindelse med fremmødet og kasernetjenesten samt oplysninger af personlig karakter, f. eks. oplysninger om arbejdsløshedskasse, sociallovgivningen m. v.

Herudover finder udvalget det naturligt, at de værnepligtige før fremmødet på kasernen får en kort orientering om formålet med § 31-tjenesten (civilforsvarslovens § 1) og eventuelle opgaver, de § 31-værnepligtige skal løse i civilforsvaret. Denne orientering bør tillige indeholde oplysninger om, under hvilke former § 31-tjenesten afvikles såvel under uddannelsen på kasernen som under den efterfølgende lokale uddannelse.

P. u. v.

N. Elkær-Hansen

/B. Elmquist

BILAG 11

Indenrigsministeriets udvalg vedrørende
uddannelsen af det værnepligtige
personel i civilforsvaret uden for CF-korpset

Den 12. september 1973

Til: Indenrigsministeriet

I skrivelse af 30. maj 1973 (2.kt.j.nr. 1973/2254--1) har Indenrigsministeriet anmodet om, at Folketingets ombudsmands udtalelser i skrivelse af 17. juli 1972 om fortolkning af civilforsvarslovens §31, stk. 4, må indgå i udvalgets overvejelser.

Ministeriet har tillige udbedt sig en udtalelse om, hvorvidt der efter udvalgets opfattelse foreligger behov for at søge tilvejebragt en ændret affattelse af bestemmelsen i civilforsvarslovens §31, stk. 4, 1.pkt., og i bekræftende fald bedt udvalget fremkomme med forslag til en ny formulering af bestemmelsen.

Endelig har ministeriet bedt udvalget oplyse, om der efter dets opfattelse er behov for at tilvejebringe anordningsmæssig hjemmel for at undlade kundgørelse i Lovtidende af de i henhold til civilforsvarslovens § 31, stk. 6, udstedte retningslinier, jfr. Lovtidende-lovens §2, stk. 2.

Udvalget skal i denne anledning meddele, at ombudsmandens bemærkninger i ovennævnte skrivelse helt naturligt vil indgå i udvalgets overvejelser om § 31-uddannelsens tilrettelæggelse, og at man også herunder vil drøfte spørgsmålet om ændring af bestemmelsen i § 31, stk. 4, 1. pkt.

Udvalget finder imidlertid, at spørgsmålet om udarbejdelse af forslag til lovændring herom bør afvente resultatet af det øvrige udvalgsarbejde, idet der herunder vil kunne vise sig at være behov for andre lovændringer. Udvalget skal derfor foreslå, at spørgsmålet om en lovændring indtil videre stilles i bero, og at ministeriet i stedet foretager en ændring af de i medfør af civilforsvarslovens § 31, stk. 6 udstedte retningslinier for uddannelse m.v. af værnepligtige til civilforsvaret uden for CF-korpset. Udvalget finder, at der i § 31, stk. 6 er den fornødne hjemmel for Indenrigsministeriet til i overensstemmelse med Civilforsvarsstyrelsens indstilling af 8. juni 1973 at fastsætte, at 2-års fristen for uddannelsens gennemførelse skal regnes fra det tidspunkt, hvor den pågældende påbegynder den fortsatte lokale uddannelse.

Endelig finder¹ udvalget ikke, at der er nogen særlig begrundelse for at søge tilvejebragt hjemmel til at undlade kundgørelse i Lovtidende af de udstedte retningslinier.

P. u. v.

N. Elkær-Hansen

/ B. Elmquist

Den 29. november 1974

Til: Indenrigsministeriet

I skrivelse af 14. november 1974 (2. a. kt. j. nr. 1974/2200-17) har Indenrigsministeriet anmodet udvalget om en udtalelse om, hvorvidt det kan tiltræde, at i hvert fald visse af de regler, der regulerer forholdene for de i civilforsvarslovens § 31 omhandlede værnepligtige, herunder visse af de regler, der er indeholdt i de i december 1964 udfærdigede "Retningslinier for uddannelse m.v. af værnepligtige i civilforsvaret uden for CF-korpset", bør udfærdiges i bekendtgørelsesform og optages i Lovtidende.

Ministeriet har samtidig henvist til, at der i Indenrigsministeriets bekendtgørelser af 28. juli 1970 om bedømmelse af tjensdygtigheden hos værnepligtige, der forretter tjeneste i civilforsvaret, og af 1. juli 1974 om eftertjeneste, hjemsendelse og fornyet indkaldelse af værnepligtige til tjeneste i civilforsvaret, er optaget regler om de § 31-værnepligtiges forhold.

Det fremgår af de medfølgende skrivelser fra Civilforsvarsstyrelsen, Forsvarsministeriet og 1. Udskrivningskreds - Styrelsen for civil værnepligt - at størstedelen af reglerne, der vedrører værnepligtige s forhold, normalt ikke udfærdiges i bekendtgørelsesform og offentliggøres i Lovtidende, men bringes til de værnepligtige s kundskab på anden måde i form af kundgørelser eller korpsbefalinger. Det fremgår imidlertid også, at visse tjenestetidsbestemmelser for de civile værnepligtige i forsvaret er fastsat i bekendtgørelsesform og offentliggjort i Lovtidende.

I denne anledning skal man meddele,, at udvalget kan tiltræde, at de bestemmelser, der er fastsat eller fastsættes for de § 31-værnepligtige, udfærdiges i bekendtgørelsesform og offentliggøres i Lovtidende i samme omfang som de tilsvarende bestemmelser for øvrige værnepligtige. Der tænkes her især på de bestemmelser, der direkte eller indirekte vedrører de værnepligtiges tjenestetid eller rets- og straffeforhold, og som må formodes at være af generel offentlig interesse.

P. u. v.

N. Elkær-Hansen

/B. Elmquist

